

Sõnumed

TAPA VALLA AJALEHT

Nr 3/483

Märts 2020

Tasuta

Eesti Vabariigi 102. sünnipäeva tähistamine Tapa vallas

Sõnumed

Vabariigi aastapäev algas piduliku riigilippude heiskamisega Tamsalus ja Tapal. Pärast heiskamistseremooniat ootab vallarahvast Tapa kultuurikojas ja Tamsalu halduskeskuses hommikukohv ja suupisted. Rahvast tervitasid ja soovisid head pidupäeva Tapal volikogu esimees Maksim Butšenkov ja abivallavanem Rain Sepping ning Tamsalus vallavanem Riho Tell ja abivallavanem Dmitri Okatov (Tamsalus). Päeva jooksul koguti matkates ka tervisekilomeetreid. Haruldaselt soe ja päikseline ilm meelitas Rutka radadele kokku 55 kondijat, kes läbisid radadel kokku 517,6 km. Samuti oli võimalus matkata Porkuni lähistel, kus 159 inimest läbisid kokku 1838 km. Matkalised said Porkuni koolis maitsa ka vastlatoote.

Kell 14:00 algas Tapa kultuurikojas Eesti Vabariigi 102. sünnipäevale pühendatud kontsert-aktus. Kontserdil esinesid tantsukollektiiv Pastlad Kuluvad, Lehtse Kammerkoor, Tapa Linna Orkester ning Tapa Muusika- ja Kunstikooli ansamblid. Aastapäeva kõnesid pidasid vallavanem Riho Tell ja volikogu esimees Maksim Butšenkov, kes oma kõnega haaras publikut kaasa fantaseerima tuleviku Tapa vallast. Pidulikul üritustel tunnustati Tapa valla silmapaistvamaid Aasta Tegu titlaga, jagati tänukirju ja anti välja kolm Tapa valla teenetemärki. Samuti tunnustati üritusel Tapa valla aukodaniku titliga kauaaegset omavalitsusjuhti Toomas Uudebergi.

Tapa valla aukodanik TOOMAS UUDEBERG

Toomas Uudeberg on olnud aastail 1993–1996 Tamsalu Vallavolikogu esimees, 1996–2004 Tamsalu vallavanem, 2004–2005 Tamsalu linnapea, 2006–2015 Tamsalu vallavanem, 2015–2017 Tamsalu vallavolikogu esimees, 2017–2018 Tapa vallavolikogu esimees ja alates 2018 vallavolikogu liige. Ta on sündinud ja kasvanud ning koolis käinud Tamsalus, teda tuntakse kui väheste jutu ja hea huumoriisoonega meest, kes

„viskab vahel villast”. Mõned suuremad teod paljudest 25. aasta tegemistest: jalakäijate raudteetunneli ja terviseraja rajamised Tamsalu linnas, rahvusvahelise Porkuni tünnisöödu traditsiooni algataja ja korraldaja, Eesti esitammiku Tamsalu Tammepargi rajamise eestvedaja jne. Lisaks on Toomas väga tubli ja aktiivselt alati valda esindanud omavalitsusuhtide suve- ja talimängudel ja muudel üritustel.

Tunnustus Aasta Tegu anti välja neljas kategoorias: kultuuri- ja spordivaldkonnas, haridus- ja noorsootöövaldkonnas, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas ja ettevõtlus- ja vabatahtliku töö valdkonnas.

Aasta Tegukultuuri- ja spordivaldkonnas

SK STEV

Tänava korraldas SK STEV, koostöös 1. jalaväebrigadaiga esmakordsest väga esindusliku ja huvitava spordiürituse „Battle for Tapa”, mis töi ekstreemjoosurajale jooksuuhvilisi kohe ka välismaalt. Ekstreemjookse korraldatakse Eestis teisigi, kuid Tapa jooks eristub selle poolest, et tegemist oli väga raske ja distantsidel pikima jooksuga põhidistantsi osas. Lisaks 15 km põhidistantile, oli kavas ka rahvajoosudistsants, meeskonnajoos, paarisoeks ja lastedistsantsid. Männikumäel toimunud üritus töi rajale ligi 400 spordihuvilist, lisaks oli raja äärde ergutama tulnud palju pealtvaatajaid, mis nästab, et tegemist oli huvipakkuv ja eduka ettevõtmisega, mis oli algusest lõpuni hästi ning väga heal tasemel korraldatud.

TAAVI LUIK

Taavi on Tamsalust pärimit noormees, kes veab oma endises koolis meediaringi. Ta osales oma õpilastega Tapa Muusika- ja Kunstikooli veeitud projektis „Koolimeedia – hüppelaud pärüs meediasse”, mille abil osteti meediaoppe arendamiseks palju vajalikku tehnikat. Tema juhendatavad filmisid ja tegid otseülekande eelmise aasta Tapa Muusika- ja Kunstikooli jõulukontserdist. Taavi eestvedamisel toimus Tamsalus noorte meedialaager, mille raames loodi muusika-film. Heal tasemel tehtud film esilinastus Tapa kultuurikojas

taasavamisel ja filmifestivali Kino maale lõpugaalal. Taavi on enda ümber koondanud töelised meedia-huvilised, andes nii võimaluse paljudele noortele eneseharimiseks.

Aasta Tegu haridus- ja noorsootöövaldkonnas

TIINA PARMASTO

Tiina Parmasto oli Tamsalu Gümnaasiumi direktori ametis kolm aastat, jätkes lahkudes gümnaasiumi heas seisus üle järgmiste direktorite juhtida. Ta suutis koolis sisse viia suured muudatused, ehitas üles töökesskonna, kus muutused olid kiire ja efektiivsed – sisekliima muutus koolis positiivseks, suhtlus õpilaste, töötajatega ja lastevanematega said uued mõõtmed. Direktorina oli Tiina alati avatud uutele ideedele ja ettevõtmistele, mis tulid nii õpilastelt, lastevanematelt ja personalilt, luues nii koos uusi huviringe, taaselustati koolibänd, korraldati näitusi ja palju muud. Ta kirjutas suurel hulgjal erinevaid projekte, mis said ka alati rahastuse, tänu sellele muutus koolielu märkimisväärselt mitmekesisemaks.

Aasta Tegu sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas

ANU JONUKS

Anu Jonuks on aastaid töötanud Tapa vallas ja viinud läbi erinevaid tegevusi ja üritusi eakatele nii meie vallas, kui aidanud kaasa eakatele mõeldud tegevuste arendamisse kogu maakonnas. Anul on olemas oskus ühiste huvidega senioritel kokku saada, selgitada välja nende vajadused ja panna kõik ühiselt tegutsema nende endi vajaduste rahuldamise suunas. Anu viib läbi mälutreeninguid, seeniorantsu kursusi, käelise tegevuste ringe, omaste hoolduse tugigruppe, samuti korraldab huvipakkuvaid infopäevi ja koolitusi. Anu on hea näide, kuidas luua vanemaalistele võimalusi osaleda täisväärtuslikult kogukonnategevustes.

SENTA MALVA

Senta Malva on MTÜ Tapa Vabatahtlike Tugikeskuse ehk täna tundud kui nimega Virumaa Tugiteenused asutajaliige ja kauaaegne eestvedaja. Selle ühingu eestvedajana, on ta aidanud aastaid kaasa Tapa valla ja ka mitme teise valla sotsiaalsete

Tänava tunnustati 28 aktiivset kodanikku ja kahte asutust.

Foto Stanislav Grebenjuk

Tapa valla aukodanik Toomas Uudeberg

Foto Stanislav Grebenjuk

LEONHARD WEISS OÜ

Koos oma eelkäijatega (EVR Koehne AS ja Volker Rail RTE AS), on Leonhard Weiss OÜ tegutsenud Eestis 20 aastat, iseseisvalt aga aastast 2011. Saksa kapitalile kuuluvas ettevõttes töötab Eestis 415 töötajat, seejuures Tapal on ettevõttel 135 töötajat, kellest 85 on Tapa valla elanikud. Ettevõte on erasectoris

Tapa valla suurim tööandaja ja maksumaksja. Leonhard Weiss OÜ on teostanud Eesti kõik suuremad raudteeinfrastruktuuri ehitused, ehitades 2016. aastal ka Tapa vallale kuuluvad raudteebarud. Leonhard Weiss OÜ otsustas hiljuti ehitada ettevõtte kinnistule Kivilo 9 uue büroohoone koos töökojaga, see annab kinnitust, et Tapale jäädakse kauemaks.

Eesti Vabariigi 102. sünnipäeva tähistamine Tapa vallas

Tapa valla teenetemärgi kavalerid LIIVI RÜNK

Liivi Rünk on väga tubli Tamsalu Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetaja, olles igas mõttes oma eriala spetsialist. Ta on aastakümneid töötanud edukalt kergejõustikutreennerina ja viinud vabariigi tippumitmeid Tamsalu Gümnaasiumi kergejõustiklasi. Aastaid on ta treeninud paraolümpia sportlast Sirly Tiik'i, kes on võisteldud paljudel rahvusvahelistel võistlustel ja võitnud hulgaliselt medaleid. 2019.a. oktoobrikuus Austraalias toimunud MMilt tuli koju maailmameistrityitliga. Liivi on hea ja abivalmis kolleeg ning väga hea ema oma kolmele sportlikule pojale.

ANNE-LII NORMANN

Anne-Lii Normann alustas oma tööelu meditsiiniöena, kuid õppis hiljem Tartu Ülikooli Arstiteaduskonnas arstiks. Peale arsti ameti omandamist, siirdus ta 1980.a. Tamsalu Ambulatooriumi jaoskonnaarstina tööle. Selle töö kõrvalt, omandas ta hiljem perearsti eriala ja töötab Tamsalu Tervisekeskuses tänaseni, sealhulgas tööstaaži on tal kokku juba üle 40 aasta. Viis aastat tagasi jäi Anne-Lii Tamsalu Tervisekeskust juhtima üks, kuid visa hingena, leidis ja tõi ta Tamsallu enda kõrvale uue arsti. Lisaks oma erialalise tööle, on Anne-Lii aktiivne vallakodanik, panustanud nõu ja jóuga Tamsalu elu-olu parendamisse ja osalenud mitmeid aastaid endise Tamsalu valla volikogu töös volikogu liikmena.

HANNO TAMM

Hanno Tamm lõpetas Tapa Keskkooli 1958. aastal ja suundus edasi õppima Peterburi. Sellest ajast saadik, on Hanno aktiivne kodulooourija. Tema kodulooourimise pärandiks Lääne-Virumaal võib pidada II maailmasõjas hukkunud sõdurite tähistamata haudade otsimist ja kaardistamist Porkuni ümbruses ja mujal. Selle töö raames uuriti põhjalikult lahingupaiku, paigaldati vaskristid, selgitati välja saksa ja eesti võitlejate ühishaudade asukohad, aga ka koostöös endise Tamsalu vallaga, kavandati ja püstitati Vistla memoriaal. 2019. aastal oli ta koos Tapa Vallavalitsusega Porkuni lahingu 75. mälestuspäeva

Pikter Grupp OÜ

müüb 3m ja lõhitud küttepuid.
Kuivi ja tooreid, erinevad liigid, pikkuses 25- 60cm.
Saadaval ka puit- ja turbabriketti, pelletit ja kivisüsi.
Lisaks pakume liiva, killustikku, sõelmeid, sõelutud mulda.
Küsi julgelt infot! Tel 5013862, e-mail: pikter@mail.ee
Teenustena: transport, multifunktsioneerite rent ja kaeveteenus

Tapa Valla Kultuurikeskuse direktorina asus tööle Edmar Tuul

Sõnumed

2. märtsist on Tapa Valla Kultuurikeskuse juhina alustanud tööd dirigent Edmar Tuul. Tegemist on aktiivse muusikuga, kes on juhtinud mitmeid orkestreid, korraldanud kontsertsarju ja asutanud orkestreid. Üheks neist on näiteks 2007. aastal loodud noortenorkester „Reaalmazoor“, mis kümne tegutsemisaasta jooksul joudis välja anda lausa seitse plati! Varsti toob Tuul taaskord lavale ühe enda loodud ja kokku kutsutud projektiorkestri nimega VENTUM (ladina keeles tuul), kellega toimub kontsert „Nooruse vägi“ 24. märtsil Estonia kontserdisaalis. Noor dirigent tähistab sellega oma 30. eluaasta täitumist. Edmar Tuul pälvis 2014. aastal G. Ernesaksa õppesüntet, juhatas 2017. aastal XII noorte laulupeol „Mina jään“ noorte meeskoore ja möödunud aasta laulupeol „Minu arm“ juhatas ta ka tantsupeo jaoks loodud tantsu „Maa hing“ muusikuid.

Uus juht näeb, et keskuse eesmärk on hoida kindlasti kohaliku kogukonna väljakujunenud traditsioonilisi üritusi, sealjuures luua ka ühisosa ülevallaliselt. Võrumaa poiss Edmar on Tapa Valla Kultuurikeskuse struktuuriüksustes käinud tänaseks mõned korrad. „Esimene suurem katsumus saab olema Tamsalu kultuurimaja hoone valmimine. Üks asi on karkass ja teine on sisu,“ lausus Tuul. Praegu näeb kultuurikeskuse värsket juht

Edmar Tuul

Foto Riina Varol

esimese ülesandena inimeste ja olukorra tutvumist. „Minu ülesandeks on nüüd leida võimalus neid inimesi toetada, et saaksime kätte kogu potentsiaali. Olen kindel, et asutuste ühinemine totab edasist arengut oluliselt. Võimalusi ja tegevusi tekib ainult juurde,“ lõpetas Edmar Tuul.

Tapa Valla Kultuurikeskus on 1. jaanuarist 2020 tööd alustanud valla allasutus, mis koondab ühtse juhi-

mise alla Lehtse Kultuurimaja, Tapa Kultuurikoja, Tamsalu Kultuurimaja ning Porkuni Paemuuseumi ja Tapa Muuseumi. Keskuse põhitegevuseks on professionaalne kultuuri vahendamine, rahvakultuuri arendamine ja säilitama. Eeskätt on asutuse ülesandeks Tapa valla elanikele vabaaja tegevusteks ning isiksuse mitmekülgseks arenguks kultuuri- ja huviastaste loomine.

Lasteaiatöötajad on tagasi koolipingis

Tea Välk Lasteaias Pisipõnn direktor

2020 aasta 25.jaanuaril alanud valget roti aastat on tähetargad iseloomustanud mitmeti. Nad on öelnud, et see aasta toob endaga kaasa katsumusi ja proovilepanekuid. Samuti seda, et igaüks meist õpib midagi uut ja et tegutsemiseks on meile antud meeletult energiat, tuleb vaid osata see ära kasutada.

Suurepäras t pakkumist töölaseks enesetäiendamiseks ja aastale antud positiivset sõnumit silmas pidades, sai vastuvõetud otsus, et Tapa valla lasteaedade Pisipõnn, Kröll ja Vikerkaar lasteaiatöötaja abid alustavad

alates 13.veebruarist töökohapõhist aasta vältavat tasemeõpet. Õppima asutakse lapsehoidja erialale ja õpet kureerib Valgamaa Kutseõppekeskus.

Teadmiste omandamine toimub valdavalt Tapa Pisipõnni lasteaias uues, käesoleva õppeaasta sügiseks valminud õppeklassis. Praktikat saab aga igaüks sooritada oma haridusasutuses lasteaiapoolse juhendaja käe all. Õpingute raames saadakse kokku kaks kuni kolm korda kuus. Tänaseks päevaks on toiminud kaks õppepäeva ning tehtud juba ka paar kodutööd. Õpingute raames omandatakse teadmisi lapse arengu erappideest, erivajadustega lastega toimetulekust, lastele soodsas kasvukeskkonna loomisest jpm. Kahekümne viiest õppes osalejast üle poolte puutus

õppimisega kokku sellisel tasemel pea veerand sajandit tagasi. Ettevõtmine väärrib igati julgustamist, toetamist ja esile tõstmist. Staažikad ja vähem staažikad lasteaiatöötajad omandavad igapäeva töö kõrvale kaasaegseid teadmisi lastega töötamiseks.

Tagasi tulles 2020. aasta iseloomustuse juurde, mis astroloogide ja ennustajate sõnul soosib ettevõtlilike ja otsustusvõimelisi inimesi, soovin omalpoolt tragidele ja hakkajatele lasteaiatöötajatele sisukat ja huvitatavat õpinguaastat ning pingutustõudvate asjadega hakkama saamist.

Lõpetan laenatud mõttega : „ See millise mõtestatusega selle aasta ette võtad, määrab tooni, kuidas kulgevad Sinu 11 järgmist aastat. “

Soovin kõigile edu!

PRO PLEKITÖÖD

► Katuse- ja seinaprofilid
► Katusetarvikud ja turvatooted
► Plekitamistööd
► Katuse- ja fassaaditoored

Tapa, Ülesöidu 8, avatud 8:00-17:00 / Tel. 55 560 167 / info@proplekitood.ee / www.proplekitood.ee

Eriolukorrast tulenevad piirangud Tapa vallas

Sõnumed

Seoses koroonaviiruse levikuga kehtestas Eesti Vabariigi valitsus eriolukorra. Eriolukord kehtib kuni 1. maini 2020, kui valitus ei otsusta teisiti. Seoses eriolukorraga suletakse kõik haridusasutused (koolid, kutseõppesasutused, ülikoolid) alates esmaspäeval (16.märts 2020) ja õppetöö viakse üle kaug- ja koduópnevormile. Tapa valla koolid annavad õpilastele õppetöö jätkumiseks vajalikke juhiseid Studiumi, E-kooli ja elektroonse kirjavahetuse vahendusel. Seoses koolide sulgemisega ei toimi ka Tapa valla õpilasiinid ajavahemikul 16.-27.03.2020. Praegu on otsustatud, et lasteaedasid ei suletu. Sellegipoole paneme kõikidele südamele, et lasteaialaisi lapsi hoitaks võimalusel samuti kodusel režiimil.

Tapa vallas asuvad kultuuri- ja spordiasutused on suletud ja kõik toimuma pidanud üritused lükkuvad edasi vähemalt 1. maini 2020. Tapa valla raamatukogud on suletud alates esmaspäeval (16.märts 2020). Lauapäeval (homme 14.märtsil 2020) on raamatukogu veel avatud ja huvilised saavad minna raamatuid laenutama. Raamatute tagastamiseks palume kasutada raamatukogu küljes olevaid tagastuskaste.

Liikumispiirangute kehtestamine võib valmista raskusi toimetulekus. Palun pöörake tähelepanu meie kõrval elavatele kõige nõrgematele ühiskonnaliikmetele, väikeste lastega peredele ja üksikutele eakatele. Kui neil on probleemi igapäevaeluks vajalike esmatarbe kaupade, toidu ja ravimite hankimisega, siis aidake neid

Kuidas saan hoida ennast ja teisi viiruste hooajal?

Pese käsi regulaarselt ja hoolikalt sooji vee ning seebiga. See on parim lahendus. Kui neid pole võtta, aitab ka desinfiteerimisvahend.

Kõhi ja aevasta varrukasse. Käe suu ette panemisest ei ole kasu, sest peopessa sattunud pisikud kanduvad seal kergesti edasi.

Ära puuduta nägu, silmi või suud pesemata kätega. Nii vältid viiruse kandumist kätest limaskestadele.

Kasutatud taskurätt on töeline pisikupesa. Eelista pabertaskurätte ja viska need peale kasutamist kohe prügikasti.

Kui oled tööbina või suisa haige, jääd kohu. Viiruse edasikandmine tööl, koolis, poes, bussis või rahvatöritustel toob kaasa järgmised nakatumisjuhtumid.

Haigestumise kaatluse korral helista oma perearstile. Tema annab nõu, kuidas edasi toimida. Erakorralise meditsiini osakonda ei ole mõtet järjekorda ototama minna – seal ei saa viirushaiguse diagnoosi.

TEENUSADE

ecdc

koroonaviirus.ee

Terviseameti konsultantide nr 1229 valimisalt helistades 372 834 6630
Vajaduse suunatakse kõne häälaubimistele 112

KOGUKONNA JA KÜLADE ESINDAJATE ÜMARLAUD

15 APRILLIL KELL 18:00-19:45
TAPA KULTUURIKOJAS

Tapa Vallavalitsus korraldab 15. aprillil 2020 Tapa Kultuurikojas kogukonna ja külade esindajate ümarlaua, kus arutame ühiselt koostöövõimalustest valla ja kogukondade vahel. Ootame aktiivset osalust!

Palume eelnevalt registreeruda hiljemalt 14. märtsil 2020 e-posti aadressil marko.teiva@tapa.ee või telefonidel 322 9661, 58667515.

Ajakava:

17:45-18:00 Kogunemine
18:00-18:15 Sissejuhatus - Riho Tell, vallavanem
18:15-19:30 Arutelu ja mõttevahetus koostöövõimaluste üle
19:30-19:45 Kokkuvõtte ja edasise tegevuskava kinnitamine

**SEOSES COVID-19 LEVIKU TÖKESTAMISEKS KEHTESTATUD ERIOLUKORRAGA VÕIB
ÜRITUS EDASI LÜKKUDA! JÄLGIGE TEATEID VALLA KODULEHEL WWW.TAPA.EE**

TAPA JA TAMSALU PEREARSTIDE ERAKORRALINE TEADAANNE

Lugukeetud patsiendid. Seoses COVID 19 viiruse kiire levikuga ja väga kõrge nakatumisohuga on alates 16. märtsist kõik plaanilised vastuvõtud Tapa Perearstikeskuses ja Tamsalu Tervisekeskuses ajutiselt peatud.

Kõigil viirushaiguste sümpтомitega patsientidel nagu palavik, köha, kurguvalu, nohu ja lihaste valu, palume esmalt pöörduda oma perearsti poolle telefoni teel. Kui tekivad hingamisraskused ja palavik on üle 39 kraadi, siis kindlasti pöörduda kiirabi poolle.

Kõik võimalikud saatekirjad ja tõendid, mis ei ole kiireloomulised, lükkame ajutiselt edasi. Püüame võimalikult palju probleeme lahendada telefoni ja teiste infokanalite kaudu. Palume võimalikult vähendada oma sotsiaalseid kontakte ja püsida kodudes.

Palume kõigil mõistvat suhtumist ja vabandame ebamugavuste pärast. Ainult nii suudame koos võidelda ja üle saada meid kõiki tabanud eriolukorraga

Tapa vald saavutas omavalitsuste 36. talimängul 14. koha

Indrek Jurtšenko
kultuurispetsialist

maakonna omavalitsusjuhid oli kokkuvõttes Eesti parimad.

Parima valla tulemuse eest hoolitses abivallavanem Dmitri Okatov, kes võitis kolmest alast koosneva juhtide võistluse, volikogu esimees Maksim Butšenkov sai 15. koha ja omas grups 8. koha. Spordialadest saavutasid vallatiimid murdmaasuuasutamises (maakonnas I koht) ja lauatennises tugevad 9-dad kohad (maakonnas III koht), ujumises noore tiimiga 11. koha (maakonnas III koht), pooliku maletiimiga 18. koha (maakonnas 4.) ja korpallitiumiga 23.-28.koha (maakonnas 5).

Kuigi talimängudel kavas olnud spordialad ei kattu väga aladega, mida Tapa vallas igapäevaselt viljeletakse (peale suusatamise, korpalli, ujumise), suutsime tänavu kokku panna 5+1 võistkonda ja koguda kokku tänu tublikele vabatahtlikest võistlejatele

202,5 punkti, olles nii paremad üldarvestuses oma lähinaabritest Kadri na, Kuusalu, Rakvere, Väike-Maarja ja Anija valdadest (üldarvestuses), maakonnas olime neljandad, meie

http://www.joud.ee/est/g79s4910.

Suur tänu kõikidele Tapa valla eest võistlustulile astunud vabatahtlikele sportlastele (12 korpallis, 2 juhti, 4 maletajat, 5 lauatennisisti, 5 ujujat ja 10 suusatajat, kokku 36) ja spordiklubidele osavõtu eest. Tapa Valla Spordikeskustest Priit Hundile ja Tapa Valla Spordikoolist Krista Lepikule, valla spordikoondise komplekteerimise abistamise eest.

Naistepäevapidu algas meeste muusikalise etteasteaga.

Foto erakogust

Vajangul toimus pidu naistele

Kätlin Tsukker
Viktor Kustov

7. märtsil kogunesid inimesed Vajangu rahvamajja, et tähistada naistepäeva. Organiseeritud oli väike üllatus naistele, kus laulsid 4 toredat meest ehk siis Arhhailised mehed. Esines Viljo Tamm ning DJ puldi taga oli teada tuntud DJ

Martineero. Naistepäeva peole oli rahvast tulnud ca 90 inimest, kelle tagasisidest oli aru saada, et pidu neile väga meeldis! Kohapeal oli ka kohalik kohvik Vajang. Korraldajad Kätlin Tsukker ja Viktor Kustov tänavad kõiki peol osalejaid, Vajangu Tuletörje ühingut ja loomulikult ka kohviku prouat Gerlinit. Suured tänud kõigile ja järgmiste peonil!

Politseimuuseumis juba naljalt igav ei hakka!

Foto Politseimuuseumi arhiivist

Politseimuuseum tutvustab politseitööd

Rakveres asuv Eesti Politseimuuseum (Tallinna 3) ei ole muuseum selle sóna klassikalises tähenduses, vaid pigem kogupere teemapark, mis haarab igas eas külastajaid omandama teadmisi politseitööst põnevate kogemuste ja kaasahaaravate tegevuste abil. SA Virumaa Muuseumid koosseisu kuuluv Eesti Politseimuuseumis ei tule tunde väljapanekuid imetleda ja tohutuid tekstimassiive lugeda. Siin saab ise omal käel ja nahal järele proovida, kuidas erinevad politseitööga seotud valdkonnad päris elus välja näevad.

Kahel korrusel on kokku 10 näitusetuba ja Lastemuuseum, kus põnnid saavad pehmetsa mänguautodega õppida tundma liiklusrõõm ja ohutu liiklemise põhimõtteid.

Peamajas on igas toas midagi, mida on osalejatel võimalus ise proovida, katsuda ja giidi poolt loodud situatsioone lahendada. Näiteks saab testida päris autos oma pidurdusreaktsiooni, sõita kaldteel, proovida väsimusprille, korraldada päris märel, katsetada fotorobotit, selga proovida politseiriideid ja omal kehal tunda eriüksuslase varustuse raskust, kavalda üle valvesüsteemi ronides laserkiirte vahel, võtta sõrmejälgi ja palju muud.

Kohtueelse uurimise laboris on võimalus osalejatel kehastuda CSI tüüpi kriminalistideks, lahates südant, silma, võtta erinevaid proove ja tuvastada mõrvarelv.

Eriüksuse majas saab kehastuda eriüksuslaseks ning loetud minutite jooksul "pahalasi" kahjustuks teha. Samuti saab proovida täpsuslaskmist liikuvast politseiautost ning poseerida päris patrullmootorrattal.

"Meie muuseumis saab külastaja ühegaegselt osaleda reaalsetes politseitöö tegevustes ning samal ajal avarada silmaringi köitvate faktidega," sónas Eesti Politseimuuseumi direktor Andrus Eesmaa. „Gruppidel korraldame põnevaid mänge ja eriprogramme," rääkis muuseumi direktor ja lisas: „näiteks saab mõõta tänaval autode kiirust, lahendada mõrvamüsteeriumit, võistelda meeskondlikult politseitöös, läbida eriüksuse rada."

Lisaks majale on muuseumil tegevusterohke sisehoov, kus pöörlevas autos saab tunda seda, mida liiklusõnnetuses üle katuse veerejad tunnevad, vaatamiseks ja katsumiseks on erinevad autod ja bussid. Ennast saab proovile panna osavusrajal ja ronimisseintel. Ei puudu ka Laste politseijaoskond ja liikluslinnak.

Isegi politseikopter on olemas. Tösi küll see ei ole päris, vaid on kopteri vähendatud koopia (valmistatud muuseumi eritellimusel päris kopteri jooniste järgi), kuid samas pakub see küllastajatele reaalse kopterilennu kojumise tunnet. Kopter on kahekohaline ning seda on võimalik külastajal ise juhitida, katuste kõrgusele see ohutuse pärast küll ei töouse, kuid maalähedase lennuelamuse saab küll.

Õue uusim eksponaat on patrullbussist poole suurema arrestikambriga konvoeerimisbuss.

Nii jagub ohtralt uut ja põnevat ka neile, kes on varem juba politseimuuseumis känud. Uued atraktsioonid on piisav põhjus uesti tulla.

Täpsem info muuseumi koduleheklitel: www.politseimuuseum.ee

VIKERKAAR

Lasteaed Vikerkaar ootab lapsevanemaid ja teisi asjast huvitatuid vaatama
KAHESUUNALISE KEELEKÜMLUSE RÜHMA LAHTISEID TEGEVUSI

Eriti on oodatud lapsevanemad kelle lapsed on sündinud ajavahemikul 01.10.2016-31.09.2017 ja kellel oleks võimalus

ka selles rühmas õppida

Kahesuunalise keelekümluse rühmas toimub õppetöö pool päeva vene ja pool päeva eesti keeles. Kahesuunaline keelekümlus on kakskeelse hariduse rikastav õppevorm, mille eesmärgiks on lapse vördselt head oskused nii emakeelles kui ka teises keeles. Õppeprotsessis on vördselt tähtsustatud aine, keel ja õpioskused. Keelt omandatakse õppetegevuste ja mängude kaudu, seda aktiivselt kasutades.

E-posti aadress vikerkaar@tapa.ee või tel 3277700

Tegevuste vaatluse toimumisaeg täpsustamisel!
Infot saab telefonil 32 77 700

MTT tantsutüdrukud Koolitantsu võistlustel, tantsuga "Elavad surnud"

Foto Kuma Foto, www.kumafoto.ee

Tantsuklubi Momento paneb lapsed ja noored tantsu armastama

Liina Kald
lapsevanem

Tants on üks kehalise liikumise vorme, mis hävitab kehast stressihormooni, täiustab kehalist vormi, parandab tervist ja suurendab erksust. Tants parandab ka rühti ja arendab koordinatsiooni, paraneb rütmitunnetus. Kuna tantsu juures on oluline hea ja õige muusika, siis mõjutab see ka mieleolu, vabastab loovust ja tekib paremat enesetunnet nii vaimsest kui füüsilisest.

Tapal tegutseb juba viiendat aastat noorte ja laste tantsuklubi nimega Momento, juhendajaks Marleen Veerpöld. Kaks korda nädalas käikse õhinal tantsumas nelja erineva rühmagaga, lapsi on kokku treeningutes üle 60.

Lisaks esinemistele osaleetakse igal aastal ka erinevatel tantsuvõistlustel, mis panevad noored tantsijad innukalt treenima ja südamed kii-

remini pöksuma.

Veebruaris toimus Koolitants 2020 maakondlik eelvoor, kus Tapa tantsuklubi Momento neljast osavast tantsurühmast said kolm tantsupubliku eripreemia osaliseks ning pääsu TV3 play publikuhääletusele. Suuremate rühm, nimega MTT tantsuga "Elavad surnud", võistles esimest aastat 6.-9. klassi kategoorias ja väga tugevas konkurentsis saadi eripreemia läbimöeldud rolli ja ekspressiivse esiluse eest. Kohtunikud kiitsid tugevalt väljapeetud rollile kohast tantsutehnikat. Selle tantsuga pääseti ka TV6 otsesaesse (üks osa finalist) 12 parima hulka, kus selgub vaatajate SMS-hääletuse tulemusel üks ja ainus võitja ehk Koolitantsu Rahva Lemmik. MTT "Elavad surnud" ja Lõvikuningate rühm tantsuga "Lindude lahing" pääsesid edasi ka piirkondlikule tantsumuoorule Paidesse, mille toimumine on hetkel edasi lükatud.

Veebruari lõpus osalesid Tapa

tantsutüdrukud improvisatsiooni võistlustel Kuldne Karikas Spotlight Spring Special. Kahepäeval võistlusel saavutasid Teivi Tomingas ja Grete Trofimov duo tantsuga "Seiklused merel" noored2+ täiskasvanute kategoorias 3. koha. Grete Trofimov pääses Pop soolo improvisatsiooni kategoorias poolfinaali 14-18-aastaste hulgast. Heleriin Kippar esitas tantsu "Monster High" võistles esimest korda ja saavutas 5.-7. koha. Contemporary jazz kategoorias sai ta veerandfinaali ning Pop soolo kategoorias poolfinaali. Laura Jaanis pääses Contemporary jazz kategoorias poolfinaali ja Pop soolo kategoorias veerandfinaali. Laura-Liisa Kald pääses ka esimest korda Contemporary jazz stilis poolfinaali.

Plaanis on osaleda kõikide rühmadega ka üle-eestilisel võistlustel Kuldne Karikas, kuid needki võistlused on hetkel lükatud maikuusse.

Aitäh treener Marleen Veerpölluile suure töö ja vaeva nägemise eest!

Räägi ausalt – kas Sinu inimõigused on kaitstud?

Mirjam Savioja
Eesti Inimõiguste Keskus

Võrdse kohtlemise võrgustik kogub inimeste hinnanguid inimõiguste olukorrale Eestis. Jaga oma arvamust, täites ära lühike inimõiguste teemaline küsitlus aadressil [www.bit.do/kysitlusEIK](http://bit.do/kysitlusEIK). Iga tagasiside on oluline!

Inimõigused on meie kõigi õigused, olenemata meie haridusest, vanusest, rahvusest, kodukohast või palganumbrist. Need on osa meie kõigi igapäevast – inimõigus on tunda end turvaliselt ja täisväärtusliku kogukonna liikmena, inimõigus on õigus perekonnaelu puutumatusele ja tööl ning õigus saada haridust ja arstiabi. Igaüks meist saab palju ära teha selleks, et meie inimõigused oleksid kaitstud ja igas kogukonnas oleks veel mõnusam elada.

Eesti Inimõiguste Keskus koos erinevaid vabaühendusi liitva võrdse kohtlemise võrgustikuga kogub inimeste kogemusi ja arvamusid seoses inimõiguste olukorraga Eestis. Kogutud infote tuginedes esitab

võrgustik juulis Eesti kolmanda korralise inimõiguste ülevaatuse raames ÜRO-le variraporti.

Tuleva aasta jaanuaris ootab Eesti ÜRO inimõiguste nõukogus ees järjekorras kolmas korraline ülevaatus. See tähendab, et inimõiguste olukord meie riigis saab olema suurte renditud rahvusvahelise tähelepanu all. Ülevaatusel hindavad maailma riigid tööd, mida Eesti on viimase 4-5 aasta jooksul teinud inimõiguste tagamiseks, ja jagavad soovitusi, kuidas riik saaks veel paremini rahva õigusi kaitsta.

Inimõiguste ülevaatuse aluseks on erinevad omavahel sõltumatud aruanded. Vastakaaluks Eesti riiklikele raportile esitab võrdse kohtlemise võrgustik juulikuus ÜRO-le omapoolse variraporti. See annab võimaluse ka kõige vaiksemal ja kaujemal häälel saada kõlapinda. Kui välisministeeriumi raport on vaade inimõigustele riikliku pilgu läbi, siis valitsusväliste organisatsioonide roll on viia rahvusvahelisele tasandile just rahva hääli.

Iga Eesti inimene saab anda panuse, et ülevaatusel esitatakse Eestile

sisukaid küsimusi ja soovitusi, tänu millele inimõiguste kaitse Eestis tugevneb. Jaga kogemusi, et variraport näitaks, kuidas Eestis pärisele inimõigustega lood on!

Võrdse kohtlemise võrgustiku projekti VÕIVIK rahastab Euroopa Majanduspiirkonna toetuste Aktiivsete Kodanike Fond, mille operatoorkas Eestis on Avatud Eesti Fond koostöös Vabaühenduste Liiduga. Projektis osalevad koos Eesti Inimõiguste Keskusega veel Eesti Puuetega Inimõiguste Koda, Lastekaitse Liit, Eesti LGBT ühing, Eesti Noorteühenduse Liit ja MTÜ Oma Tuba.

Projektinädalast osavõtjad.

Foto Anne Kraubner

10. klassi õpilased oma maitsvate meistriteoste taustal.

Foto Velle Taraste

Projektinädal Poolas

Rutt Valdok

Meie seekordne projektireis („War in films – Different attitudes and perspectives“) sai alguse pühapäeva pärastlõunal rongisõiduga Tallinnasse. Lendasime öhtul Tallinnast Varsavisse ning sealt edasi Krakovisse. Krakovis oli ka hotell, mis oli meile selle nädala jooksul „kodus“.

Projekti esimesel päeval sõidutati bussiga Eesti ja Kreeka õpilased (teised ööbisid Proszowices peredes) Proszowicesse, kus asus projektis osalev kool. Alguses tutvusid õpilased omavahel, siis tehti põhjalikke ettekandeid, milles riigid tutvustasid oma koole ning filme, mis nad olid valinud projektikohtumise jaoks. Meie rääkisime Leelo Tungla mälestustel põhinevast Moonika Siimetsa filmist „Seltsimees laps“. Peale lõunat tutvustati meile Poola ajalugu teise maailmasõja ajal.

Sellele järgnes grupidöö, kus õpilased pidid pildi põhjal ajastupõhise teksti koostama. Päeva lõpetuseks tutvustas iga riik ühte oma rahvatantsu. Meie näitasime kaeraajaani.

Järgmisel hommikul tõusime varakult, et alustada teekonda Auschwitzi. Giid rääkis põhjalikult selle koha ajaloost. Nägime hooneid, kus kindnipeetud elasid, ja esemeid, mis Neil kaasas olid. Kuna sealne programm oli väga sisutise, siis sellega ka meie päev piirdus.

Kolmapäeva hommikul alustata-

sime oma päeva draamatundidega, mida juhendas Krakovi teatrikooli õpilane Justyna. Draamatundides tutvusid projekti osalejad omavahel põhjalikumalt. Õpilased lahendasid erinevaid loov- ja improvisatsiooniülesandeid, näiteks tuli esitada pantomiimina ühe osaleva riigi lipu sümboolikat. Seejärel esitas iga riik väikse katkendi oma valitud filmist näidendina. Justyna kiitis meie esinemist. Pärast draamatunde oli veel lõuna ning hiljem küllastasime juba Bochnia maa-alust soolakaevandust. Sellega lõppes ka meie eriliselt põnev ja tegevusrohke päev.

Neljapäeval küllastasime Military Base of 6th Airborne Brigade'i, kus tutvusime Poola sõjaväega. Krakovi vanalinna nägime Waweli lossi, katedraali ja kellatorni. Seejärel küllastasime St Mary kirikut. Peale vanalinna küllastamist jagunesime gruppidesse ning täitisime testi Krakovi linna ja selle ajaloo kohta.

Reede hommikul pidime ärkama juba varahommikul, sest meid ootab ees pikki bussisõit Varssavisse, kus küllastasime filmistudiot ja Varssavi ülestõusu muuseumi ning vahepeal jalutusime ka Lazienki pargis. Seejärel asusime tagasiteele ning jõudsime hotelli alles hilisõhtul. Teistega hüvasti jätmiseks meil väga palju aega polnud, kuna tee lennujaama algas mõnel juba laupäeva varavarahommikul.

Projektis osalejate arvamused

Kert Pehap: Projekt raames tut-

vusime Krakovi linnaga, mis pakkus kuhjaga põnevaid elamus. Mulle mheldis Bochnia soolakaevanduse küllastus, sest ma pole kunagi varem mänginud lauatennist maa all. Muidugi oli põnev ette kujutada, kuidas kunagi soola kaevandati. Samuti oli põnev, kui kõik õpilased olid koos draamatunnis ja õppisid näitlema. Sellel päeval saime ka üksteisega paremini tuttavaks. Projekti lõpetas Varssavi küllastus, kus mulle kõige rohkem mheldis filmistudio.

Martin Tamm: Poolas õppisime palju teise maailmasõja ja Krakovi ning Varssavi ajaloo kohta. Eriliselt jäi meeble Auschwitz-Birkenau ning Varssavi ülestõusu muuseum. Huvitav oli kuulata teiste riikide ülevaateid nende valitud sõjafilmide kohta. Poola jäitis väga hea mulje ning tahtmise Krakowit ja Varssavit uuesti küllastada.

Birgit Kristmann: Meil oli palju kõndimist ning iga päev täitus pea huvitavate faktidega. Kõige lemmikum koht oli soolakaevandus. Kui tihti ikka saab maa all paadiga sõita? Lisaks oli väga huvitav ja meldejääv filmistudio, kus saime kostüüme selga proovida. Krakovi vanalinna käimine oli hästi põnev, kõik oli ajalooline ning õpetlik.

Kaspar Kukk: Poola reisi kõige meeldivam hetk oli soolakaevanduses käimine. Samuti oli tore koguda teadmisi erinevate riikide ajaloo kohta ja tutvuda erinevate filmidega. Varsaviga tutvumine oli ka lahe. Kõige mõtlemapanevam koht oli Auschwitzi.

Jaapani Artmile projekt Tamsalus

Reena Curphay, Tamsalu Gümnaasiumi kunstiõpetaja

„Koosloodud rahu ja jätkusuutlik tulevik“ on Jaapani Artmile organisatsiooni globaalne kunstiprojekt, milles Tamsalu Gümnaasiumi õpilastel oli harukordne võimalus osaleda.

Selles projektis osalevad koolid kõigist 206-st riigist, kes võtavad osa 2020.aasta suvel Jaapanis Tokyo Olümpia- või Paraolümpiamängudest. Eest esindab meie kool ja partnerkooliks saime Otemon Gakuin Otemae kooli Osaka linnast.

Artmile projekti eesmärgiks on globaalsete probleemide ühise interaktiivne käsitlus, erinevate kultuuride tundma õppimine ning ühise sõnumi saatmine maailma. Ja seda kõike läbi ühise suuremõõtmelise seinamaali

loomise!

Kõik osalejad said 17-st maailma kestliku arengu eesmärgist valida endale teemad, mida koos oma partnerkooliga käsitleda. Meie kooli õpilased tegelesid põhjalikumalt kahe eesmärgiga – „Ookeanid ja mereresurssid“ ning „Säästev tootmine ja tarbimine“.

Esmalt uurisid 7.-9.klasside õpilased, kuidas need probleemid kajastuvad laiemalt üle maailma ning mõjutavad otseselt meie keskkonda. Läbivaks teemaks kujunes nii Läänemere reostus, selle oht merelindudele ja loomadele, kui ka mure uue „prügi-kontinendi“ pärast Vaikses Ookeanis.

Lisaks uurisime, kuidas me ise oma igapäevase käitumisega saame säastavamalt tarbida, rohkem taaskasutada ja selle läbi vähendada prügi tekkimist ning maailma reostamist.

Seejärel valmis igal õpilasel teema-

ga seotud kunstitöö, mida kasutasime ideekavandina ühise seinamaali loomiseks koos partnerkooli õpilastega.

Suhtlemine jaapanlastega toimus läbi Skype vestluste koos inglise keele õpetaja Anne Kraubneriga ja kogu tööprotsess sai talletatud ka Artmile foorumisse.

Ühismaali kandvaks ideeks sai tähelepanu juhtimine merede ja ookeanide reostusele ja mereliikide ohustustusele. Jaanuaris alguses jõudis meile Jaapanis alustatud maal, mille maalisid lõpuni 8a klassi õpilased.

Kuigi maali mõõdud olid algul üpriski hirmuäratavad (1,5x3,6m), siis õpilaste jaoks oli projekt huvitav ja nad jäid tulemusega väga rahul. Endi sõnul õppisid nad lisaks kunstioskusele aga eelkõige meeskonnatööd ning ühise eesmärgi nimel tegutsemist. Tore oli tõdeda, et õpilased said ühe projekti raames siduda oma teadmii-

Artmile projekti raames valminud seinamaal.

Foto Reena Curphay

sed nii loodusõpetusest, bioloogiast, geografiast, inglise keelest kui ka kunstiõpetusest.

Olümpiamängude raames toimub suvel „Tokyo 2020 Nippon Festival“, mille ühe programmi raames eksposi-

neeritakse kõik 206 ühismaali 18.-19. juulil Shinjuku Gyoen-nimelises pargis Tokyos.

Tänane õpetaja Anne Kraubneri, kes aitas kaasa niivõrd huvitava projekti läbiviimisele meie koolis!

Linnapäevadest ja muudest tulevatest eelseisvatest üritustest

Indrek Jurtšenko
kultuurispetsialist

Toimunud on esimesed kokkusaamised ja kirja on pandud lähtealused mõlema Tapa vallas paikneva linnade sünnipäevade korraldamise kohta.

Tamsalu linnapäevad toimuvad tänavu 29.-31.05 ja Tapa linnapäevad leiavad aset 07.-09.08. Korraldusmeeskonnad on koostanud esialgse kava ja mille raames toimub üksjagu traditsioonilisi kultuuri- ja spordiüritusi, aga ka uusi põnevaid tegevusi.

Tapa linnapäevade raames toimub ka tunnustust pälvinud suurüritus, ekstreemjooks Battle for Tapa, mille korraldamisel osaleb tänavu rohkem tegijaid.

Tamsalu linnapäevade kohta rohkem infot aprilli- ja maikuu ja Tapa osas mai- ja juunikuu ajalehes.

Samuti suviste simmanite osas on toimunud arutelud, tegeletakse eelkorraldustega, et valla eripaigus mõnusad rahvapeod püsti panna.

Aprillikuus proovime koostöös Ajakeskus Wittensteiniga korraldada taaskord Jüriöö märgutulede öhtu, seekord 22. aprillil kella 21.30 paiku Tamsalu, aga ka Tapa lähitel. Kuna peakorraldajad hiljaegu otsustasid ürituse korraldamise kasuks, siis selle

kohta saame täpsemat teavet, kas, kus ja kuidas üritus toimub, Tapa valla kodulehel, FB-lehel ja plakatitel.

Tänava maikuus on toimumas taaskord populaarne seiklusorienteerumine, mille kohta avalikustame täpsema info kõigis valla teabekanalites, sh aprillikuu lehes.

Tapa valla inimesed on toredad ja head liikujad, senimaani toimunud kahel aastal, on meie vala rahvas olnud maakonna aktiivseim.

Samuti on algamas maakondlik rahvajooksusari, mis algab aprillikuu lõpus Kadrina Paisjärve jooksuga 26. aprillil. Tänava on sarjas kokku 9 ja 2 etappi ka Tapa vallast.

Tapa valla 14. rahvajooks ja Porkuni 35. jooks, mis on ühtlasi sarja finaletapiks. Rohkem infot: <https://jooksusari.ee/sarjast/>.

Samuti on tulemas Jänedaa laadad, rohkem informatsiooni <http://janedaturism.ee/laadad/lp>, esimene neist 23.-24. mai ja aia- ja lillepäevad, traditsioonilised muusikapäevad aga toimuvad taaskord novembrikuu lõpus.

Filmifestival Kino maale otsib toetajaid ja koostab usinalt programmi. Festival toimub tänavu 5.-25.10.

Sellest lähemalt aprillikuu lehes, kuid kel soov festivali toetada, palun, võtke ühendust indrek.jurtsenko@tapa.ee, 3229659.

Alustava ettevõtja toetus

Marko Teiva,
ettevõtluspetsialist

I taatusvoor on avatud 15.aprillini 2020

Toetuse andmise eesmärgiks on ettevõtluse toetamine ja arendamine Tapa vallas. Toetust võivad taotleda äriühingud ja füüsilisest isikust ettevõtjad, mille esmased registreerimisest ei ole möödunud rohkem kui 36 kuud. Toetuse suurus ühe taotleja kohta on kuni 5 000 eurot.

Toetuse taotleja omafinantseering peab olema vähemalt 20% taatluse üldmahust.

Toetuse taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:

- taotleja on registreeritud ja tegutseb Tapa valla haldusterritooriumil;

- taotlejal puuduviad maksuvõlad või need on ajatud;

- taotleja suhtes ei ole algatud likvideerimis- ega pankrotimeneelust ega välja kuulutatud pankrott;

- taotleja ei tohi olla varem saanud Tapa valla alustava ettevõtja toetust.

Toetust antakse järgmistel juhtudel:

- ettevõtlusega alustamiseks;
- uue tegevusvaldkonna väljarendamiseks;
- ettevõtte kaasajastamiseks ja uute tehnoloogiate kasutuselevõtuks.

Toetusega seotud tegevuste tegemise aeg on kuni üks aasta alates toetuslepingu sõlmimisest.

Taotleja on kohustatud looma vähemalt 1 täiskohaga töökoha hiljemalt 6 kuu jooksul arvates toetuslepingu sõlmimise päevast.

Vajalikud dokumendid:

Taotlus esitatakse taotlusvormil (lisä 1) ning sellele lisatakse:

- äriplaan kolmeksi järgnevaks aastaks;

- bilanss ja kasumiaruanne eelneva majandustegevuse kohta;

- kaks vörreldavat hinnapakkumust või põhjendus pakkumuste esitamise võimatuks kohta;

- Dokumentid saata Tapa Vallavalitsusele, e-mailil vallavalitsus@tapa.ee või saata postiga Tapa Vallavalitsus, Pikk 15, Tapa 45106.

Õigusaktid ja taatluse vormid on kätesaadavad Tapa valla kodulehel <https://www.tapa.ee/ettevotlus1>

Marko Teiva, ettevõtluspetsialist tel 3229661, GSM 5866 7515 e-post: marko.teiva@tapa.ee

MTÜ Inkota müügipäevade ajad märtsis ja aprillis
Tapal (Valve 30) ja
Tamsalus (Tamsalu spordihooones)

Tapa - 16.märts kell 10:00 – 14:00
15. aprill kell 10:00 – 14:00

Tamsalu - 12.märts kell 12:00 – 12:30
9.aprill kell 12:00 – 12:30

Tüdrukute nädal lõppes vahva moeshowga.

Foto Viu Uudam

Öökulli rühma tüdrukute nädal

Ülle Partsjoa
Tamsalu Lasteaed Kröll

Krölli lasteaia Öökulli rühmas oli naistepäeva nädal pühendatud meie tüdrukutele. Voolisime kauneid roose, maalisime tüdrusöpra ja

arutlesime, millised elukutsed on naistega seotud. Poistele meenutame teadmisi viisakast käitumisest tüdrukutega. Nädal lõppes vahva moeshowga, mille mõtles välja Öökulli rühma õpetaja Aira koos tüdrukutega. Modellide kostüümid ja kostüümile vastavad kingad panid ahhetama ja kadedust tundma nii

mõnegi õpetaja. Kohtunikeks olid meie rühma pojaid, kes oskasid vääriliselt hinna tüdrukute ilu. Kohtunikud ja väikesed kaunitarid ise olid väga põnevil. Show lõppes modellide etteastega tervele majale. Väike härmasmees Hendrik kinkis tüdrukutele ja rühma õpetajatele üllatuskaardi sõnumiga "OLED ILUS".

Kassikontsertide aeg ehk kasside steriliseerimise plussid ja miinused

Ants Raava
Aegviidu Loomakliinik

Kassikontsert tähendab ootamatut, valju, kräünuvat või ulguvut heli. Täpselt sellist, mida teeval kaks emase päärast maid jagavat kõutsi. Ma arvan, et enamik inimesi on seda varakevadel kuulnud, alguses isegi taipamata, et sellist häält teeval kassid. Helilise tausta lisandväärtsus on reeglina võitlejate lõhki rebitud ninad kõrvad ning mõne emase kiisu koju kahe kuu päärast sündivad kassipojad. Kui kassiomanik pole huvitatud lisandväärtest siis tasub mõelda steriliseerimisele või kastreerimisele.

Kõigepealt sõnaseletus. Kastreerimine või steriliseerimine tavamõistes tähendab kirurgilist sekkumist, mille tulemusena loom, olgu ta isane või emane ei saa enam mitte kunagi järglasi. See on ka selle protseduuri põhiline probleem. Tulemus on pöördumatu.

Operatsiooni plussid. Juhul kui sa loomaomanikuna oled otsustanud, et ei soovi oma kassile poegi, siis on see tõhusaim viis üllatuste välimiseks. Kassidel võib jooksuaeg olla iga kahe kuu tagant ning kuna looduse poolt on ette nähtud (ning hormoonid nõuavad) tiinestumist siis võivad ka toakassid korraldada häälekaid kontserete vahel isegi kahe nädalase vahega. Olen näinud mõnda heasovlikku, kuid suhteliselt vaevatud kassiomanikku, kes lihtsalt ei oskagi öelda, millal oli

viimane jooksuaeg. See tundub olevat pidev ning sama pidev on ka jooksuajaga kaasnev häälekus. Tiinuse ärahooldimiseks võib kassile anda jooksuaega edasi lükkavat tabletti või tubase kassi puhul mitte anda talle võimalust kõutsiga kohutamiseks. Tablettide andmisega võib kaasneda suurenendu piimanäärme kasvajate risk kassi teises elupooles. Ning isase kassiga kohtumise vältimiseks peate olema pika aja jooksu vördelemisi tähelepanelik. Näiteni lugu, kuidas ühe inimese 14-aastane kass, kes polnud väidetavaltnut kunagi poeginud pääses kolmveerand tunniks vabadusse. Tulemuseks oli kaks ülemöödulist kassipoega ja suured poegimisproblemid.

Emaste kasside iseloomu ja käitumist operatsioon minu kogemuste järgi ei muuda. Tänapäevaste anesteesia meetodite ja valuvaigistite kasutamisel ei tunne nad ka operatsiooni ajal ja operatsioonijärgselt valu. Põhilist probleemi tekib operatsioonijärgse vesti kandmine, kuid 4-5 päeva päärast võib selle seljast võtta.

Isaste kassidega on lugu veel lihtsam. Mingi aja jooksul peale kastreerimist lõppeb perenaiste rõõmuks kodu ümbruses uriini piserdamine. Kõutsi piss ei lõhna hästi. Tegelikkust kirjeldav sõna on, et kõutsi piss lehkab. Kastreeritud kass kakleb vähem ning suure töönäosusega hoiaab omanik tulevikus kokku mõne kaklushaavast tekkinud abstsessi ravi arvelt. Tähelepanuta ei saa jäätta ka FIV-i ehk kassi

aidsi ehk kasside immuunpuudulikuse viiruse leviku vähinemist. FIV levib enamasti kasside omavaheliste kakklustega ning selle tulemusel võivad immuunsüsteemi nõrgenemise tõttu nakatunud loomad lihtsalt üles korjata erinevaid nakkusi. Isased kassid muutuvad reeglina peale kastreerimist ka rahulikumaks ja sõbralikumaks.

Negatiivse poolena tuuakse välja võimalikku kaalu tõusu. Peale operatsiooni väheneb kasside energiatarbe umbes 20 % aga isu väheneda küll ei pruugi. Lahendus peitub kahes komponendis. Toidus ja omanikus. Soovi korral saab igast lemmikloomapoest osta steriliseeritud kassidele mõeldud toitu ning kuna toitu panevad kaussi omaniku käed siis saab tema otsustada ka koguse üle. Kirjanduse järgi on steriliseeritud loomadel ka steriliseerimata loomadega vörreledes pisut suurenendud põie ja kuseteede haiguste risk. Praktikas pole ma sellest väga aru saanud.

Mõni sõna ka linnalegendidest. Esiteks see, et kass peaks ühe pesakonna nö „tervise päärast“ poegima. Tegelikkus on see, et kui teha operatsioon ära varases eas (5- 6 kuu vanuses, varjupaikades ka varem) on operatsionist taastumine lihtsam ning vóimalikke tüsistusi vähem. Kassid ei pea saama ühte pesakonda poegi, et päärast peale steriliseerimist önnelikult edasi elada. Kassid elavad önnelikult ennekõike siis, kui neil on tore ja armastav pere ning talle sobiv kodu, kus saaks mõnusalt magada, natuke ronida ja natuke mängida.

LUGEJA KIRI

Miks on projekti „Ristumine peateega“ kohta rahvani jõudnud moondunud teave?

Eva Suitsmart,
Tõnu Männik

Tänaseks on Tapa kesklinna kau-nimaks muutmise arhitektuurikonkursi võiduröö „Ristumine peateega“ ideedele lisaks esitatud alternatiivettepanekud, millele on andnud oma allkirja 441 tapalast. Nende 441 (kindlasti mitte ainult) Tapa linna tuleviku pärast rahulole-matute inimeste muredele on Tapa valla juhid reageerinud väga leigelt. Ainuke ametlik reageering valla-volikogu esimehe M. Butšenkovist poolt leidis aset pärast 25.11.2019 toimunud vallavolikogu istungit, kui ta saatis alternatiivettepanekute pooltajale kirja 27.11.2019 nr 10-1/19/9-2. Kirjas tundis ta huvi, kas pärast istungist osavõttu on meie arvamus endine ehk kas soovime peatada EV100 arhitektuuriprogrammi „Hea avalik ruum“ raames planeeritavat kesklinna projekti või on siiski meie soov, et projekteerimise käigus esitatud alternatiivettepanekute arvestatakse? Selleks ajaks oli volikogule esitatud alternatiivettepanekutele alla kirjutanud 268 tapalast, kaks neist osalesid kuulaja-tena volikogu koosolekul. Volikogu esimehele vastasime 28.11.2019 e-kirjaga: vastuse saame anda koos nende 260 toetusallkirja andnud inimesega. Palusime leida aeg ja koht, kus inimestega kohtuda.

Kahjuks neid kohtumisi ei ole

toimunud. Isegi siis, kui 07.12.2019 koosoleku läbiviimiseks oli kõik korraldatud, keeldus vallavanem sellest osa võtmast väites, et tal ei ole rahvale midagi keskväljaku projekti kohta öelda.

Suured lootused saada objek-tiivset teavet keskväljakule tuleviku kohta olid Tapa rahval Tapa valla üldplaneeringu avalikul arutelul 22.01.2020 kultuurikojas. Kahjuks kustusid need lootused kohe koosoleku algul, kui moderaatori rollis olev Andrus Freienthal teatas, et veel on aega vaid kaks, äärmiselt kaks ja pool tundi ja sõna saavad selgituste andmiseks ainult ettepanekute esita-jad. Tohoo hullu! Valla üldplaneeringu avalik arutelu (nii oli ka valla ajalehes kirjas) ja kõik vallaelanikud ei saagi küsida ja ettepanekuid teha? Milleks selline koosoleku ajaline piirang, koosoleku kuupäev pandi paika rohkem kui aega varem? Vägisi kipud mõtlema, et seda tehti sihilikult, välimaks küsimus ka Tapa kontsertväljakule ehitamise ja par-gipuude hävitamise kohta. Oli ju koosoleku üheks põhiküsimuseks rohealade säilitamine. Roheala ju üks park on.

Koosolekut juhatas moderaator kindlakäeliselt ja rahvas kuulas vaik-selt käsitletavaid teemasid, näidates üles tolerantsust inimeste murede suhtes. Väga pikalt arutati kaitse-väga seotud küsimus, paekivi kae-vandamisega kaasneva negatiivseid tagajärgi, kultuuri- ja arhitektuuri-mälestiste säilitamist, rohealadega

seonduvat jms. Kui oli näha, et Tapa küsimustest juurde ei jõutagi, hakkasid inimesed lahkuma.

Ka 23.01.2020 Tamsalus toimu-nud koosolekul olid samad teemad arutusel. Lisaks arutati pikalt küsi-muse üle, kas muinsuskaitseamet täidab ikka korralikult oma kohus-tusi, sest ühe osaleja väitel ei olevat amet märkinud vastavale kaardile meie valla ühes paigas leitud vanu münte; arutati, milliste materjalide-ga katta karjalauda virtsahoidla; kas üks mõisa tee võtta arvele kauni tee-na jms. Tamsalu koosolekul ei olnud ajalist piirangut ning ühel osalejal õnnestus esitada küsimus ka Tapa linna keskväljakule kohta. Koosoleku moderaator vastas, et teema ei haaku valla üldplaneeringuga ning küs-i-musi saab vallavanemale esitada pärast koosoleku lõppu. Huvitav? Kui lugeda Tapa valla üldplaneeringu eelnõu ptk 2 TAPA VALLA RUÜ-MILISE ARENGU VISIOON lk 20-23 toodud lennukaid mõtteid, mahuvad kõik linna küsimusid sinna alla. Kas moderaatori kodutöö oli piinapealselt sooritatud?

Kuna vallavanem ei ole soovinud rahvaga kohtuda, et keskväljakule ümberehituse küsimus valgustada, siis palume temalt kirjalikke vas-tuseid neile küsimustele ajalehes „Sõnumed“ koos venekeelse tõlkega. See ütlus, et koostatakse 3 eskiisi ja rahvas valib parima, ei rahulda paljusid linnaelanikke.

Palume anda täielik ülevaade arhitektuuribüroole esitatud lähteülesandest Tapa keskväljakule ümberehitamiseks. Eeldame, et selles peaks olema näidatud, kas väljakule planeeritakse kontserdi korraldamise paik koos väliauditooriumidega; mitu parkimiskohta kaob ümber-ehitataval alal ja kuhu hakatakse parkima; kui palju säilitatakse kõrghaljustusest nii keskplatsil kui ka Hommiku puiesteega piirnevas pargis; kas Ajakivi jäab oma kohale; millised ümberehitused planeeri-takse Pika tänavale alates Vilmsi platsist Rakvere suunas; millistel aladel on planeeritud maa-aluste kommunikatsioonide remondid ja igasugune muu info antud teema kohta on kasulik.

Tsitaat „Virumaa Teataja“ 06.02.2010 lehest: Vallavanem Tell ütles, et kahetsuväärselt on rahvani jõudnud informatsioon projekti „Ristumine peateega“ kohta moon-dunud. See on ju õige, sest vald ei ole ju andnud informatsiooni. Inimestel on saadaval kaks dokumenti – „Tapa linnakeskuse arhi-tektuurivõistluse võistlusülesanne“ ja arhitektuurivõistluse võidutöö „Ristumine peateega“. See ei ole informatsioon, kui ajalehedes „Sõ-numed“ ja „Virumaa Teataja“ kesk-platsi kohta ilmunud materjalides nimetatakse alternatiivettepanekute toetajaid „linna keskosa arendamise vastaste huvigrupiks“, „ühise vaen-lase otsijateks“, „uuenduste kartja-teks“ ja vata, et veel inimesteks, kes vajavad teatud eriarsti sekumist.

Alternatiivettepanekutele alla kirjutanud 441 tapalase nimel
Eva Suitsmart
Tõnu Männik

Artikkel on avaldatud muutmata kujul.

MÖHRING
Balti Spoon

Seoses töömahu suurenemisega ootab
BALTI SPOON
oma meeskonda
KOGEMUSEGA

TÕSTUKIJUHTI

See töö on just Sulle, kui:

- sul on varasem töökogemus töstukijuhi;
- sulle sobib kolmes vahetuses töötamine (6:45-15:15; 15:15-23:45; 23:45-06:45)

Sulle pakume:

- töötasu, mis koosneb põhipalgast ja igakuisest boonusest;
- tasuta bussi Tallinna, Loksa ja Tapa suunalt ning tasuta lõunasööki;
- tööruume, mis on puhtad, soojad ja valged.

LISAINFO 6712 476

personal@baltispoon.ee

LUGEJA KIRI

Oli aasta ...

Riho Tell
vallavanem

Möödunud on teine ühinemisjärg-sest aastast Tapa vallas. See aasta oli möödarääkimiste, mittemõistmiste ja meie presidenti tsiteerides „haiget tegemise aasta“, aga ka tōsiste tegude aasta. Loodetavasti tuleb käimasolev aasta parem, peame seda ise tahtma ja sellesse panustama. Oleme ühis-konnana ja kogukonnana piisavalt küps, et asuda positsioonile kus üksteist austatakse, ära kuulatakse ja püütakse mõista. Isiklik rünnak on mõjus ja suures poliitikas tundud demagoogiline võte argumentide lõp-pemisel, kuid see ei vii edasi. Oleme piisavalt haritud ja intelligentsed, et lahendada erimeelsusi argumentee-rides, mitte hetkeemotsioonidest lähtuvalt. Tähtsaid teemasid, mille üle arutada, on meil palju. Näiteks meie valla haridusvaldkonna tulevik ja meie ühine avalik ruum, sealhulgas valla üldplaneering ja Tapa linna keskosa areng. Tähtsates küsimustes, mis puudutavad meid kõiki, pole õiget ja valet lahendust. Õige on see, milles me suudame ühiselt kokku leppida, vale see milles ei suuda. Mida rohkem osapooli kokkuleppes osalevad, seda parem. Viimane põhi-mõte kehtib siiski kõige olulisemate, meid kõiki puudutavate küsimuste korral, nagu eelmainitud haridus ja avalik ruum meie ümber. Väiksema kaaluga otsustele puhul tuleb usaldada vallavolikogu, vallavalitsust ja valla ametnikke ning töötajaid. Selleks need struktuurid ju loodud on, et igapäevaselt otsuseid vastu võtta ja neid ellu viia.

Käesolevas lehenumboris ilmub järjekordne arvamusartikkel Tapa kesklinna arhitektuurikonkursi tee-mal. Muljetavaldata järjekindlusega püüavad allakirjutanud Tapa rahva nimel omi seisukohti vallavolikogule, vallavalitsusele ja vallavanemale töestada, jätes tähelepanuta, et kõik osapooled räägivad ühest ja samast asjast. Pika tänav ja linna keskväljakule korrasamisest. Ollakse solvunud et protsess ei allu nende diktaadile, volikogu ei võta teema kohta piisavalt valjult sõna ning vallavanem ei saabu kohtumistele

ette diktteeritud ajal. Vallavanema selgitused, et saame teemat arutada kui meil on midagi arutada, ei lähe korda. Keskkonna projekteerimise käigus koostatakse esimese etapina kolm alternatiivset varianti, mille kohta saavad kõik valla elanikud oma eelistuse välja öelda. Ma olen vallavanemana sellist avalikku ajade käiku valla rahvale lubanud ja ma pean sellesse panustama. Oleme ühis-konnana ja kogukonnana piisavalt küps, et asuda positsioonile kus üksteist austatakse, ära kuulatakse ja püütakse mõista. Isiklik rünnak on mõjus ja suures poliitikas tundud demagoogiline võte argumentide lõp-pemisel, kuid see ei vii edasi. Oleme piisavalt haritud ja intelligentsed, et lahendada erimeelsusi argumentee-rides, mitte hetkeemotsioonidest lähtuvalt. Tähtsaid teemasid, mille üle arutada, on meil palju. Näiteks meie valla haridusvaldkonna tulevik ja meie ühine avalik ruum, sealhulgas valla üldplaneering ja Tapa linna keskosa areng. Tähtsates küsimustes, mis puudutavad meid kõiki, pole õiget ja valet lahendust. Õige on see, milles me suudame ühiselt kokku leppida, vale see milles ei suuda. Mida rohkem osapooli kokkuleppes osalevad, seda parem. Viimane põhi-mõte kehtib siiski kõige olulisemate, meid kõiki puudutavate küsimuste korral, nagu eelmainitud haridus ja avalik ruum meie ümber. Väiksema kaaluga otsustele puhul tuleb usaldada vallavolikogu, vallavalitsust ja valla ametnikke ning töötajaid. Selleks need struktuurid ju loodud on, et igapäevaselt otsuseid vastu võtta ja neid ellu viia.

Artikli „Miks on projekti „Ris-tumine peateega“ kohta rahvani jõudnud moondunud teave?“ lõpus on kahetsuväärsel kombel mitme artikli ja autori tsitaadid segi autud. Vallavanem pole ühelegi vallakoda-nikule, kaasa arvatud artikli auto-ritele, mingit nimetust omistanud ega diagnoose pannud. Austan teisi kaaskodanikke ja nende arvamust ning pean lugu argumenteeritud aruteludest.

Elame murdelisel ajastul, hilju-tine haldusreform, jätkuv linnas-tumine, rahvaarvu ja õpilaste arvu vähenemine valla koolides sunnivad muutma senist, väljakujunenud elu-korraldust. Muutused on asjaosalis-tele rasked, täna me ei tea kas oleme muutusi läbi viites kätunud alati õigesti, seda saame hinnata mõne aja möödudes. Täna on selge vaid see, et halvim valikutest oleks mitte midagi muuta. Ehitustermineid kasutades laome me täna vundamenti uuele kohaliku tasandi elukorraldusele. Nagu me teame, sõltub vundamendi kvaliteedist ja kandevõimest tulevase hoone püsimine.

Tagasihoidlikkus ja keskpärasus pole alati voorused. Vallad ja linnad konkureerivad üksteisega parema elukeskkonna ja elanike nimel. Tapa vallal on eeldused vastu seista pealinna tõmbele, meil on edukad ettevõtjad, kes loovad töökohti, meil on turvaline keskkond ja kaunis loodus, meil on ettevõtlused ja tulbid inimesed ja meil asub riigi suurim sõjaväebaas. Vajame julgust móelda ja tegutseda suurelt, vastasel juhul jäme teiste, edukamate varju.

TEADE

Vastavalt ajutisele muudatusele
perearst K.Kallase nimistu

vastuvõtu töökorralduses teeb pereõde protseduure kell 8.00 – 10.00 ja telefonikõnedele ei vasta. Kõnedele vastab perearst K.Kallas lauatelefonil 32 58 825 ja mobiilil 52 92 699.

Vastuvõtuajal kell 10.00 – 14.00 telefoni vastu ei võeta.

Telefonikonsultatsioon toimub kell 14.00 – 16.00.

Erakorralised haiged võetakse vastu kell 8.00 – 10.00 triaži alusel.

14.00 – 16.00 annab infot profülaktiliste analüüside osas pereõde ja patoloogiliste korral perearst.

Vabandame ebamugavuste pärast!

OÜ Tapa Perearstikeskus

VALLAVALITSUSE JA VALLAVOLIKOGU INFO

Lehe objektiivsusest, aseesimeeste tasudest ning muust

Alari Kirt
VL Valgejõgi

Meie vallaleht on tasapisi kujunemas väljaandeks, kus avaldatud arvamused on vallajuhtide tsenseeritud ja määratud. Miks ma nii julgen arvata? Kui lugeda viimase poolteise aasta jooksul ilmunud kirjutisi vallajuhtide sulest, siis ohjeldamatust demagooglast opositiooni tegemiste kajastamisel, mille paikapidamatust olen korduvalt töestanud, ma parem ei hakka rääkimagi. See töenäoliselt jätkub, sest ega muidu omaenda teod ju paremad ei näi.

Muret teeb aga lehe jätkuv ühepoolsus. Esimene probleem on see, et vallajuhtide kriitika objektile ei pakuta enam võimalust samas lehes kommentaariks. Varasemalt said mulle teadaolevalt kriitika alla sattunud alati võimaluse vastulauseks, nüüd on see unustatud.

Teine suur probleem vallalehe juures on ebameeldivate artiklite mitteavalda mine. Seda on juba korduvalt juhtunud. Näiteid võiks tuua mitmeid, viimane juhtum oli Tapa kesklinna kohta käiva artikli eemaldamine veebruarikuu lehest. See on juba väga ohtlik tendents, kui keegi arvab, et kirjatükk on ebameeldiv ja ebasobiv ning seda ei ole vaja avaldada. Sõnavabadust tuleb hoida, see on küll väga ebamugav valla juhtide jaoks, aga absoluutselt vajalik usalduse säilitamiseks.

Nüüd veidi viimases vallalehest ja selles kriitikast mida endale lubas volikogu esimees, tehes ülevaadet volikogu istungist. Sellel istungil oli aruteluks minu (mitte opositiooni, nagu ekslikult väitis volikogu esimees) eelnõu aseesimeeste tasude kaotamiseks.

Toonitan eelnõu esitaja nime seetõttu, et sellised põhjendamatud aseesimeeste tasud on mulle isiklikult olnud pidevalt pinnuks silmas, aga kuna ma varem polnud volikogu liige, siis ei olnud minu asi sekkuda volikogu tegemistesse. Pealegi julgen siinkohal välja öelda, et see oli

toona, 2013. aastal, kui taolised tasud, eriti volikogu aseesimehe tasu (mis tänapäeks küündib juba 500 euroni, mille lisandub veel hüvitüs komisjoni juhtimise eest) meil järsult kerkima hakkasid, koalitsiooni hind.

Esitasin eelnõu seepärast, et pean ebaeetiliseks maksta tasu mitte millegi tegemise eest. Kuna olen eelarve- ja arengukomisjoni aseesimees, siis minu ettepaneku vastuvõtmise volikogu poolt oleks ka mulle endale tähenanud rahalist kahju. Kahju on sellest, et volikogu isegi ei vaevunud sisuliselt arutama volikogu tasude üle, hoolimata sellest, volikogu esimees sooviks samuti korda üle vaadata nagu ta ise kenasti oma artiklis väitis, aga millegipärast ei teinud seda.

Veel hakkas silma volikogu esimehe arvamus aukodaniku aunistuse andmise kohta tegevpoliitikule (praegusele volikogu liikmele). Tegemist on äärmiselt küünilise ja ebaviisaaka täitumisega tema poolt, avaldada oma arvamus vahetult enne vabariigi aastapäeva üritust, kus see aunistus anti laureaadile üle. Miks ma nii kriitiline olen? Esiteks ei ole kehtivas korras mitte sõnagi selle kohta, et volikogu liikme ei või seda nimetust anda.

Seega, kui volikogu esimehe ei meeldi selline võimalus, siis tuleks alustada korra muutmisest, mitte arvustada volikogu poolt juba vastuvõtetud otsust. Teiseks, ettepanek aukodaniku kandidaadi kohta tuli Tamsalu inimeste poolt ja selle vormistas ning esitas koalitsiooni liige, mitte opositioon, kelle sekka aunistuse pälvini kuulub. Seega väide, koalitsioon peab seda ebasobivaks, on puhas demagoogia.

Ma ei hakka muid artiklis esitatud väiteid enam kommenteerimagi, olen laenukoormuse teemat varasemalt juba vallalehes käsitlenud ja rõõmuga näen, et nüüdne koalitsioon on laenuvõtmise vajadusest aru saanud ja jõudnud laenukoormusega samale tasemele kus oldi võimuvahtuse ajal, hoolimata vahapealsest kriitikast eelmise koalitsiooni juhtimise kohta.

Vallavalitsuse istungite otsuseid perioodil 12.02.2020-04.03.2020

Otsustati volikogule esitada järgmised eelnõud:

- "Tapa valla Noortekogu valimiste kord"
- "Tapa Muusika- ja Kunstikooli arengukava 2020-2025"

Hanked:

- Otsustati korraldada riigihange Tapa linnakeskuse projekti koostamiseks.
- Kinnitati riigihanke „Tamsalu kompostimisväljakul biolagunevate aia- ja haljustusjäätmete vastuvõtmine ja käitlemine“ tulemused
- Kinnitati alusdokumendid ja alustati riigihangega „Tapa Muusika- ja Kunstikooli osaline rekonstruktsioon“
- Kinnitati alusdokumendid ja alustati riigihangega „Tapa rattapargi (pumptraki) rajamine“

Muu:

- Kinnitati ühissöidukipeatuste kohanimede määramise eelnõu
- Kiideti heaks hajaasustuse programmi projekt „Puurkaev ja veevärk Peetri kinnistul“ aruanne

Tapa valla tulevik riigi teises sajandis

Maksim Butšenkov
volikogu esimees

Tähistades veebruari lõpus vabariigi järjekordset sünnipäeva, tekkis idee pakkuda meie elanikele võimalust mõelda meie valla tulevikule. Ma tegin selle ettepaneku läbi pöördumise meie valla elanike poole, kes olid kogunenud Tapa kultuurikotta pidulikule kontserdile. Minu jaoks oli üllatav see, et paljud saalis viibijad, astusid kohe pärast üritust ligi ja olid valmis jätkama alustatud vormis arutelu.

Seega otsustasin, et edastan selle pöördumise läbi ajalehe kõikidele valla elanikele. Edasi järgneb peaegu muutmata kujul kõne tekst:

Head Tapa valla elanikud. Teiega koos oleme teinud meie riigi uue etapi ajaloos esimesed sammud. Algas Eesti Vabariigi teine sajand. Keegi veel ei tea, milliseks see kujuneb, aga see tulevik sõltub meist igauhest. Tavaliselt just selliste pidustuste ajal mõtiskleb igaüks mineviku, oleviku ja tuleviku üle.

Eelmise aasta kõnes rääkisin iga Eesti elaniku võimalikust ühisest eesmärgist, mis võiks meid viia ühise eduni. Tegin seda 1918. aasta manifesti näitel, mis kuulutati välja Pärnu Endla teatri röödult. Kõigi jaoks ühise eesmärgi näitena pakkusin välja tsitaadi manifestist – „elagu rahvaste rahu“. Mulle tundus, et täna on kohané teiega koos arutada selle eesmärgi üle kohaliku omavalitsuse kontekstis.

Täna seisab vald silmitsi paljude erinevate väljakutsetega. Hariduses on see pedagoogide puudus ja nende auväärne vanus, elanikkonna vähinemine ja sellega kaasnev õpilaste arvu vähinemine peaaegu kõigis valla koolides. Haldusreform ja riigigümnaasiumi peatne ilmuvinne Rakveresse, seavad meie ette raske küsimuse – kas meil jätkub

ressursse ja vahendeid kahe, üks-teistest 20 km kaugusele, gümnaasi ülalpidamiseks?

Sotsiaalvaldkonna väljakutsed – vananev rahvastik, valla elanike arvu vähinemine, perearstide pensionileminek, noorte spetsialistide puudus. Sõjaväelastega seotud kasutamata võimalused. On väga kurb vaadata, kuidas maksejõulised noormehed, kes võtavad öhtul sõjaväe vormiriietuse seljast, sõidavad Rakverre või Tallinnasse oma vaba aega veetma. Põhjas lihtne -peale toitlustuse pole meil neile midagi väga pakkuda.

Kust otsida lahendused kõigile väljakutsetele? Usun, et ühtsusest ja üksmeestest. Meil tuleb alustada aktiivset tööd hiljuti ühinenud Tapa valla elanike ühteliitmiseks.

Ühteliitmine on võimalik alles pärast seda, kui igaüks on nõus ühtse eesmärgi saavutamise nimel pingutama ja vahest ka midagi ohverdamata. Selleks on vaja eemaldada teie ja meie arusaamad. Meie oleme Karkuse ja teie Jäneda elanikud. Porkuni ja Lehtse. Tapa ja Tamsalu. Meil pole veel kujunenud arusaama, et me kõik oleme mitte ühe, vaid ühtse valla elanikud.

Ühteliitmine aitab meil mitte ainult eksisteerida, vaid olla parimad. Meie ühine eesmärk peab olema edukas ja meeldiv Tapa valdiga Eestimaa elaniku jaoks.

Proovime hetkeks väljuda assetleidnud asjaolude raamidest ja leida õige tee. Kujutage ette Tapa ja Tamsalu linnad koos kõigi elanike, poodide ja asutustega ühineksid üheks linnaks, nimetame seda näiteks Tapasaluks. Söйтmine linna ühest otsast teise vötaks autoga liigeldes 10 minutit, ühistransportiga 15 minutit, jalgrattaga pool tundi. Selle elanikkond on 8000 inimest nagu Paides ja Keilas. Kas kellelegi meist oleks probleemiks ühe ehituskaupluse, ühe gümnaasiumi, ühe suusastaadioni,

ühe rahvamaja, muusikakooli või raamatukogu olemasolu? Arvan, et mitte. Kuna Paide ja Keila linna elanikel sellist probleemi pole.

Võib-olla peaks sellise hetke fantaasia abil otsima seda tööget, mis võib meie valda viia täiesti uuele arengutasemele? Kujutage ette, missuguseid ressursse see võib vabastada, nii inim- kui ka finantsvahendeid? Kas teadsite, et Tapa ja Tamsalu vahel saab panna jalakäijate raja, mille pikkus on vaid 12 kilomeetrit, mis on poole tunni sõit elektrilise tööke- või jalgrattaga. Kas teadsite, et pannes maha vaid 5 kilomeetrise uue teelöigu, Tapa ülesöidust kuni Nõmmküla ülesöiduni, saame lühendada autode teekonda 4 kilomeetri võrra, kaotades muuhulgas autojuhtide vajadust ületada kahte ülesöitu. Kuidas teile meeldiks 10 minutiline autosõit ühest „Tapasalu“ linna linnaosaast teise, mille me teiega välja mõtlesime? Kui me läheme oma fantaasiates veelgi kaugemale, siis ehk saame näha virtuaalse „Tapasalu“ linna linnaosaade vahel, nagu Jäneda, Lehtse, Tapa ja Tamsalu, mööda raudteeid sõidab tramm-rong? Ebareaalne ütlete. Nõustun, kui me vaatame vaid paar aastat ette. Miski pole võimatu, kuna me räägime uestest sajandist meie valla ja riigi elus. Ehk saab see hetke fantaasia teise sajandi jooksul teoks ning Tamsalu ja Tapa kasvavad nii palju, et nende piirid puutuvad füüsiliselt kokku.

Loodan, et te andestate mulle mu mõtisklusi. Ma siiralt soovin, et meie vald teeks teisel sajandil kvalitatiivse hüppe. Selleks on meil vaja ühtset eesmärki, ühtset valda ja üksmeelt kõigi elanike vahel. Parafraseerides alguses mainitud manifesti - „elagu kõikide valla kogukondade ja elanike rahu“.

Mina isiklikult olen valmis panustama selle eesmärgi täitumise nimel kogu oma jõu. Loodan, et teie mind selles toetate. Head iseseisvuspäeva!

Veebruarikuu vallavolikogus

Maksim Butšenkov
volikogu esimees

Tänu erinevate asjaolude kokklangemisele, kujunes vallavolikogu päevakord viimaste aastate lühimaks.

Umbes tund aega, planeeritud 20 minuti asemel, arutasime viimase kuude tähtsaimat teemat – valla haridusvaldkonna arengukava. Alguses tutvustas abivallavanem saadikutele kõiki ettepanekuid selle dokumendi muutmiseks, mis olid edastatud vallavalitsusse. Varasemalt arutati neid kõigi komisjonide ühiskoosolekul, mis toimus Tapa gümnaasiumi saalis 10. veebruaril.

Antud hetkeks toimuvad arutelud kolme põhiküsimuse üle: Vajangu põhikooli saatust, Tapa ja Tamsalu gümnaasiumite säilitamine ja Tapa vene põhikooli perspektiivid.

Vajangu põhikool – selles küsimuses on samuti radikaalselt mõtlevaid esindajaid. Nende arugemid on lihtsad, ühendades kaks kooli Tapa linnas, suurenemas eesti keele õpetamise töhusus ja vähenevad halduskulud, mis lähevad kahe hoone juhtpersonalile ülalpidamisele. Kuid isegi selles küsimuses toetavad paljud kon-

servatiivseid vaateid, kuna viimaste aastate jooksul on vene põhikooli õpilaste arv stabiliseerunud.

Hariduse arengustrateegia arutelu jätkub järgnevatel istungitel.

Järgmised kaks päevakorrapunktid puudatasid Maleva II karjääri ja Loksal geoloogiliste uurigute teostamise luba. Esimesel juhul me tegime keskkonnaametile ettepaneku muuta väljakaevamiste luba, lisades sellele juurde punkti, mis võimaldab teha tööd ainult tööpäeviti ja vajadust teha karjääri järk-järgult korda. Geoloogiliste uuringute läbiviimine Loksal on suunatud liiva ja kruusa otsingutele. Vallavolikogu andis loa viia läbi uuringuid, märkides ära, et tulevikus eeldatavad laialtulatuslikud kaevandused võivad negatiivselt mõjutada elukvaliteeti ja selle piirkonna kinnisvaraturgu. Seepärast me hoiatasime varakult selles osas ka firmat, säilitades tulevikus õiguse keelduda taotlusest liiva ja kruusa kaevanduskarjääri avamiseks.

Sellel istungil muudeti turvalisuuse ja sotsiaalkomisjoni koosseisu. Uuteks liikmeteks said Joel Alla, Irina Pavlova ja Marika Tali.

REKLAAM JA TEATED

Soovin **osta** Tapa linnas elamiskölblikku **maja**.
53886971

Ostan perega majandamiseks METSAMAAD,
sobib ka võsastunud, raiutud või väike kinnistu.
Riho Vaimel 5626 0080 riho.vaimel@gmail.com

Müüa lõhutud küttepuud, koorem 6 ruumi.
Tel 56476346

Müüa soodsalt kuivi kütteklotse
45l vörkkottides. Tel 5045632

Puurkaevumeistrid OÜ
Puurkaevud, veesüsteemid, biopuhastid, septicud,
mahutid, info@puurkaevumeistrid.ee,
5021279, 5269604

Diivanipuhastusteenus.
Hind alates 50 eurot.
Rohkem infot telefoni teel 5573257.

KORSTNAPÜHKIJA
55604046

Ostan igas seisukorras sõidukeid ja
kaubikuid,
võib remonti vajada!
Tel 53092650

AutoKap OÜ

- autoremont ja hooldus
- summutite remont ja paigaldus
- ölivahetus

Väike 17, Tapa.
Telefon 56503420
e-mail kalleivainen@hot.ee

Rendile anda kuni 1000m²
FASSAADITELLINGUID PLETTAC SL 70
Tellingud asuvad Lehtses.
Transpordivõimalus. Hinnad soodsad.
Helistage 5046718 Eve

ARELO OÜ

Müüme kohaletoimetamise võimalusega:

- sõelutud mulda,
- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri,
frontaallaaduri, greideri jm rasketehnika
teenuse osutamine.
Pakume feakaaliveetoonust 10m³ või 3m³.
Info tel 5636 0462,
e-mail areloinfo@gmail.com.

*Mis tulema peab, see tuleb,
kellel saab otsa aeg, see läheb,
minnes võtab ta lambist tule ja
süütab täevas tähe...*

Sügav kaastunne **Taimi Lauringule**
KALLI VENNA kaotuse puhul.

MTÜ Tapa Liikumispudega Inimeste Ühing

*Mälestus püha
Sinust hinge jäab helge ja hea.
Meie mõtetes püsidi Sa üha,
elad edasi meie seas.*

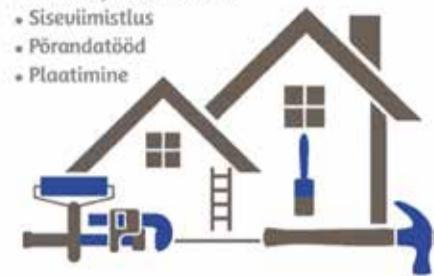
HELGI-LAINE PÄID

MTÜ Tapa Liikumispudega Inimeste Ühing

Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.
Toimetaja **Alina Leopard**
e-post: alina.leopard@tapa.ee.

ÜLDEHITUS- JA REMONDITÖÖD
5648056

- Katusetööd
- Välisfassaadid
- Terrassid
- Akende ja uste vahetus
- Siseviimistlus
- Põrandatööd
- Plaatimine

SÖIDUKITE HOOLDUS- JA
REMONDITÖÖD
58831831

- Rehuitööd
- Rehuide müük
- Varuosade müük
- Salongi keemiline pesu
- Diagnostika

UUED VALLAKODANIKUD

Aren Katmann
Kristofer Heinroos
Stenver Nagornõi
Jarko Rüüturm
Gerret Traus
Marianne Borodin
Liisbeth Pavel
Adeele Kesküll

Tapa küttelaos müügil

- puitbrikett
- küttepuud võrgus
- kütteklotsid võrgus
- turbabrikett
- pellet
- kivilüsik
- liiv, killustik, sõelmed
- transport

AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega
kokkuleppel

Tel 322 0028, 5693 0613

Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ

TAPA EHITUS OÜ

teostab järgmisi töid:

- Omaniku järelevalve
- Hoonete renoveerimine
- Katuste ehitamine
- Välsisseinte soojustamine
- Vundamendi tööd
- Duširuumide, saunaide, kuuride ehitamine
- Aedade ehitamine
- Kivisterrasside ja puitterrasside ehitamine
- Sise viimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine)

Telefon 53437995 meil info@tapaehitus.eu

Aivar Müüri

matuseteenused

+372 5647 7432

Leina 8, Tapa vald, 45109

aivar.myyr.001@mail.ee

www.matmine.ee

Suhleme nii eesti
kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külkmamber
- matuste organisering
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134

e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

ÕNNITLEME EAKAID

Aino-Armilda Lauri (Tapa) 95	August Tammekivi (Võhma) 92
Ellen Viljus (Tapa) 92	Hans Pootsmann (Tapa) 91
Anna Kasesalu (Tamsalu) 91	Aime Moon (Tapa) 90
Laine Tomberg (Lehtse) 85	Inna Jakovleva (Tapa) 85
Tamara Nacharkina (Tapa) 85	Paul Kasekamp (Tamsalu) 85
Elya Vasilieva (Tapa) 85	Valentina Pruul (Tamsalu) 85
Tiiu Vabamägi (Tamsalu) 80	Tamara Djomina (Tapa) 80
Svetlana Djomina (Tapa) 80	Eeva Mätlik (Moe) 80
Galina Strofiljova (Tapa) 80	Endel Dimse (Tapa) 80
Elve Vomm (Tapa) 80	Maia Raid (Tapa) 80
Koida Roosmaa (Tamsalu) 80	Agu Arunurm (Tapa) 80
Vello Kuusk (Jäneda) 80	Vello Kuusk (Jäneda) 80
Elve Vomm (Tapa) 80	Elve Vomm (Tapa) 80
Aino Katman (Lehtse) 75	Aino Katman (Lehtse) 75
Ljudmila Puksantova (Vajangu) 75	Aldur Leht (Tapa) 75
Liivi Vaarik (Tamsalu) 75	Liivi Vaarik (Tamsalu) 75
Anna Davydyuk (Tapa) 75	Anna Davydyuk (Tapa) 75
Leili Tipner (Tapa) 75	Leili Tipner (Tapa) 75
Tiiu Šilovitš (Tapa) 75	Tiiu Šilovitš (Tapa) 75
Jüri Kammer (Tapa) 75	Jüri Kammer (Tapa) 75
Silvi Reinväli (Jäneda) 75	Silvi Reinväli (Jäneda) 75
Lembit Meltsar (Linnape) 70	Lembit Meltsar (Linnape) 70
Lea Kütt (Tapa) 70	Lea Kütt (Tapa) 70
Sirje Pronin (Rässna) 70	Sirje Pronin (Rässna) 70
Eha Raudlepp (Tapa) 70	Eha Raudlepp (Tapa) 70
Liidia Majorova (Tapa) 70	Liidia Majorova (Tapa) 70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Juhan Plaum 07.01.1937 - 29.02.2020
Peeter Kurme 02.04.1940 - 26.02.2020
Klavdia Ivanova 15.06.1928 - 29.02.2020
Laine Võhma 05.07.1933 - 25.02.2020
Erna Liblik 14.02.1941 - 11.02.2020
Veera Staroverova 14.11.1941 - 15.02.2020
Reet Kirsi 09.03.1942 - 25.02.2020
Nijolja Kammer 29.04.1947 - 18.02.2020

Tapaskije Vesti toimetaja:
Titania Tölkbüroo- e-post: ajaleht@titania.ee
Küljendaja **Liina Kald** - e-post: liina.kald@tapa.ee
Trükitud trükikojas Printall -
Tala 4, Tallinn, tel 669 8400

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Alina Leopard,
alina.leopard@tapa.ee, mobiil 5661 4432.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

ТАРА VALLA AJALEHT Тапаские Вести

№ 3/250

Март 2020

Бесплатно

Празднование 102-летия эстонской республики в волости Тапа

Празднование годовщины создания Республики началось с торжественного подъема флагов в Тамсалу и Тапа. После церемонии подъема флагов, жителей волости ждали утренний кофе и легкие закуски в Тапаском доме культуры и Тамсалуском административном центре. Собравшихся приветствовали и желали им хорошего праздничного дня председатель Тапаского волостного собрания Максим Бученков и заместитель старейшины волости Райн Сеппинг, а в Тамсалу – старейшина волости Рихо Телья и заместитель старейшины волости Дмитрий Окатов. В течение дня люди также накапливали километры здоровья в походах. На редкость теплая и солнечная погода привлекла на тропы в Рутка общей сложности 55 ходоков, которые прошли по тропам в общей сложности 517,6 км. Также можно было отправиться в поход по окрестностям Поркуни, где 159 человек прошли в общей сложности 1838 км. Также участники похода отведали масленичных блюд в Поркуниской школе.

В 14:00 в Тапаском доме культуры начался торжественный концерт, посвященный 102-летию Эстонской Республики. На концерте выступали танцевальный коллектив Pastlad Kuluvad, Камерный хор Лехтсе, Тапаский городской оркестр и ансамбли Тапаской школы музыки и искусства. С речами, посвященными годовщине создания Республики, выступили старейшина волости Рихо Телья и председатель волостного собрания Максим Бученков, чье обращение увлекло аудиторию смелыми фантазиями на тему будущего волости Тапа. В ходе праздничных мероприятий наиболее выдающиеся жители волости Тапа были награждены титулом «Поступок года», были вручены государственные грамоты, а также были выданы три почетных знака

за заслуги перед волостью Тапа. Также в ходе мероприятия звание почетного гражданина волости Тапа было присвоено многолетнему руководителю местного самоуправления Тоомасу Уудебергу.

Почетный гражданин волости Тапа

ТООМАС УУДЕБЕРГ

Томас Уудеберг был в 1993–1996 гг. председателем Тамсалуского волостного собрания, в 1996–2004 гг. – старейшиной волости Тамсалу, в 2004–2005 гг. – мэром Тамсалу, в 2006–2015 гг. – старейшиной волости Тамсалу, в 2015–2017 гг. – председателем Тамсалуского волостного собрания, в 2017–2018 гг. – председателем Тамсалуского волостного собрания, а с 2018 года – членом волостного собрания. Он родился, вырос и учился в школе в Тамсалу, его знают как немногословного человека с хорошим чувством юмора, который шутит редко, но метко. Вот некоторые основные его свершения из множества других дел, совершенных за 25 лет: строительство пешеходного туннеля под железнодорожными путями и тропы здоровья в городе Тамсалу, инициатор и организатор международной традиции заплылок в бочках в Поркуни, основатель создания Тамсалуского парка 100 дубов, посвященного 100-летию Эстонской Республики, и т. д. Кроме того, Томас всегда очень хорошо и активно представлял волость на Летних и Зимних играх руководителей местных самоуправлений, а также на других мероприятиях.

Премия «Поступок года» вручалась в четырех категориях: в сфере культуры и спорта, в сфере образования и молодежной работы, в сфере социальных дел и здравоохранения, а также в сфере предпринимательства и волонтерства.

«Поступок года» в сфере культуры и спорта

Спортивный клуб STEV

В этом году спортивный

клуб SK STEV в сотрудничестве с первой пехотной бригадой впервые организовал очень презентабельное и интересное спортивное мероприятие Battle for Tapa («Битва за Тапа»), что привлекло на местную трассу для экстремального бега энтузиастов бегового спорта даже из-за границы. Экстремальные забеги проводятся в Эстонии и в других местах, однако Тапаский забег отличается тем, что это был очень трудный забег с наибольшей протяженностью основной дистанции. Помимо основной дистанции длиной в 15 км, в программе были также дистанция для народного бега, командный забег, парный забег и детская дистанция. Мероприятие на холме Мянникуумяги привлекло на трассу около 400 любителей спорта, а также вдоль трассы за них собралось «поболеть» много зрителей, что говорит о том, что это была интересная и успешная затея, хорошо организованная от начала до конца и проведенная на очень хорошем уровне.

ТААВИ ЛУЙК

Таави – это молодой человек родом из Тамсалу, который ведет медийный кружок в своей бывшей школе. Он вместе со своими учениками участвовал в проекте «Школьные СМИ – трамплин для настоящих СМИ», проводимом Тапаской школой музыки и искусства, с помощью которого было приобретено много техники, необходимой для развития медийного обучения. Его подопечные осуществляли видеосъемку прошлогоднего рождественского концерта в Тапаской школе музыки и искусства и вели оттуда прямую трансляцию. Под руководством Таави в Тамсалу проводился молодежный медийный лагерь, в рамках которого был снят мюзикл. Премьера этого фильма, снятого на хорошем уровне, состоялась при повторном открытии Тапаского дома культуры и на заключительном гала-вечере кинофестиваля Kino maale («Кино – в селе»). Таави собрал вокруг себя людей, по-настоящему

интересующихся средствами массовой информации, тем самым предоставив многим юношам и девушкам возможность для самообразования.

«Поступок года» в сфере образования и молодежной работы

ТИЙНА ПАРМАСТО

Тийна Пармасто занимала должность директора Тамсалуской гимназии в течение трех лет, после ухода передав гимназию в хорошем состоянии следующему директору. Она смогла привнести в это учебное заведение значительные изменения, выстроила здесь рабочую среду, где изменения осуществлялись быстро и эффективно – микроклимат в школе изменился к лучшему, а общение между учащимися, работниками и родителями обрело новое измерение. Как директор Тийна всегда была открыта для новых идей и мероприятий, которые поступали и от учеников, и от родителей, и от персонала: таким образом были созданы новые кружки по интересам, возрождена школьная музыкальная группа, проводились выставки и многое другое. Она написала огромное множество различных проектов, которые всегда получали финансирование, и благодаря этому школьная жизнь стала существенно разнообразнее.

«Поступок года» в сфере социальных дел и здравоохранения

АНУ ЙОНУКС

Ану Йонукс многие годы

В этом году были признаны 28 активных граждан и два учреждения

Фото Станислав Гребенюк

Почетный гражданин волости Тапа Тоомас Уудеберг

Фото Станислав Гребенюк

работала в волости Тапа и провела целый ряд различных мероприятий и инициатив для пожилых людей в нашей волости, а также содействовала развитию мероприятий, предназначенных для пожилых людей, и по всему уезду. Ану обладает умением собирать вместе пожилых людей с общими интересами, выяснять их потребности и объединять всех в рамках совместных действий по удовлетворению их собственных потребностей. Ану проводит тренировки памяти, курсы танцев для пожилых людей, кружки рукоделия, группы поддержки по уходу за близ-

СЕНТА МАЛЬВА

Сента Мальва является одним из основателей и давним лидером некоммерческого объединения «Тапаский опорный центр волонтеров» (МТÜ Тара Vabatahtlike Tugikeskus), также известного под названием «Опорные услуги Вирумаа» (Virumaa Tugiteenused).

Продолжение на стр. 2

Ограничения в волости Тапа, вызванные чрезвычайным положением

Тапаские Вести

В связи с распространением коронавируса правительство Эстонской Республики ввело чрезвычайное положение. Чрезвычайное положение будет действовать до 1 мая 2020 года, если правительство не примет иного решения. В связи с чрезвычайным положением все учебные заведения (школы, профессиональные учебные заведения, вузы и университеты) будут закрыты с понедельника (16 марта 2020 года), и учебная работа будет переведена на дистанционную и домашнюю формы. Школы волости Тапа предоствляют учащимся инструкции, необходимые для продолжения обучения, через приложения Stuudium и E-kool, а также при помощи переписки по электронной почте. В связи с закрытием школ не будут работать также и линии (маршруты) для учащихся волости Тапа в период 16–27.03.2020. В настоящее время было принято решение о том, что детские сады не будут закрыты. Тем не менее, мы убедительно просим, по возможности, также и детей дошкольного возраста поддержать на домашнем режиме.

Культурно-спортивные учреждения, расположенные в волости Тапа, будут закрыты, и все мероприятия, которые должны были состояться, откладываются как минимум до 1 мая 2020 года. Библиотеки волости Тапа будут закрыты с понедельника (16 марта

2020 г.). В субботу (14 марта 2020 года), библиотека еще будет открыта, и все желающие могут туда сходить и взять книги почтить. Для возврата книг просим использовать соответствующие ящики, прикрепленные к стене библиотеки.

Установление ограничений на передвижения может создать сложности для обеспечения самоизоляции людей (в вопросах пропитания и т. д.). Пожалуйста, обратите внимание на живущих рядом наиболее уязвимых членов общества, семьи с маленькими детьми и одиноких пожилых людей. Если у них есть проблемы с приобретением товаров первой необходимости, продуктов питания и медикаментов, необходимых для повседневной жизни, помогайте этим людям или сообщайте о том, что кто-то в беде, социальному работнику волости по телефону 53 429 921 (по будням). О срочной потребности в помощи немедленно уведомляйте Центр тревоги по телефону 112.

Канцелярия волостной управы будет открыта в свои обычные часы работы. Тем не менее, просим приходить в здания волостной управы только при крайней необходимости. В иных случаях просим обращаться по телефону и электронной почте.

С вопросами и предложениями на тему организации жизни в волости Тапа, в период распространения вируса, просим обращаться по адресу электронной почты vallavalitsus@tapa.ee или по номеру телефона 322 9650.

Как я могу защитить себя и других в период вирусов?

Тщательно
и регулярно
мою руки

При чихании
и кашле прикрываю
рот и нос рукой

Использованный
носовой платок
сразу выкидываю
в мусорное ведро

При подозрении
на заболевание
не контактирую
с людьми

При плохом
самочувствии
или болезни
остаюсь дома

При плохом самочувствии следует проконсультироваться
с семейным врачом или позвонить на информационный телефон семейных врачей
1220 или +372 634 6630

При необходимости звонок направят на номер экстренной помощи 112
Дополнительная информация: terviseamet.ee/et/koronavirus

Празднование 102-летия эстонской республики в волости Тапа

Начало на стр. 1

В качестве лидера этого объединения она в течение многих лет способствовала решению социальных проблем малообеспеченных семей в волости Тапа и в ряде других волостей. Она организовала свою деятельность с помощью продуманных и гибких социальных услуг, ориентированных на нуждающихся: эти услуги включали в себя психологическое консультирование, психотерапию и организацию работы опорных групп. Кроме того, она и сама многие годы является опорным лицом-волонтером для семей волости Тапа. Всегда жизнерадостная Сента готова поддерживать развитие социальной работы в волости, причем как своими хорошими идеями, так и реальными делами.

«Поступок года» в сфере предпринимательства и во- лонтерства

ИРИНА СОЛОМАТИНА

По профессии Ирина Соломатина является поваром, но, помимо своей работы, она внесла очень большой вклад в развитие культурной деятельности в городе Тапа и одноименной волости. Передавая украинские традиции, она основала хор под названием «Журавушка», который, насколько нам известно, является единственным в своем роде в Ляэне-Вирумаа. Она является художественным руководителем и наставником хора. Также она участвовала в сотрудничестве с волостью Тапа и в других украинских культурных обществах: «Орфей», «Рассвет» и «Червона Рута». Ирина и ее хор «Журавушка» выступает на различных культурных мероприятиях по всей Эстонии, а также всегда – в волости Тапа (Музыкальные дни волости Тапа, различные ярмарки в Янеда, День города Тапа, Масленица и т. д.). Помимо творческой работы, она также многие годы деятельно участвует в развитии Украинской воскресной уездной школы.

LEONHARD WEISS OÜ

Вместе со своими предшественниками (акционерными обществами EVR Koehne AS и Volker Rail RTE AS) плавное товарищество Leonhard Weiss OÜ ведет свою деятельность в Эстонии в течение 20 лет, а самостоятельно – с 2011 года. На этом предприятии, основанном на немецком капитале, в Эстонии работает 415 сотрудников, причем в Тапа на предприятии задействовано 135 сотрудников, из которых 85 являются жителями волости Тапа. Компания является крупнейшим частным работодателем и налогоплательщиком в волости Тапа. Компания Leonhard Weiss OÜ осуществляла все крупные работы по строительству железнодорожной инфраструктуры в Эстонии, построив в 2016 году также и железнодорожные ветки, принадлежащие волости Тапа. Недавно компания Leonhard Weiss OÜ решила построить на

объекте недвижимости, принадлежащем предприятию по адресу ул. Кивило, 9, новое офисное здание с мастерской – это служит подтверждением того, что компания собирается оставаться в Тапа надолго.

Кавалеры почетного знака за заслуги перед волостью Тапа

ЛИЙВИ РЮНК

Лийви Рюнк – это замечательная учительница физкультуры Тамсалуской гимназии, которая во всех смыслах является специалистом в своем деле. Она в течение многих десятилетий успешно работает тренером по легкой атлетике и привела к званиям республиканских чемпионов многих легкоатлетов из Тамсалуской гимназии. Многие годы она тренирует паралимпийскую спортсменку Сирли Тийк, которая участвовала во многих международных соревнованиях и завоевала множество медалей. В октябре 2019 года она вернулась с чемпионата мира, проходившего в Австралии, со званием чемпионки мира. Лийви – хорошая и отзывчивая коллега, а также мать троих спортивных сыновей.

АННЕ-ЛИИ НОРМАНН

Анне-Лии Норманн начала свою трудовую жизнь в качестве медсестры, но позже выучилась на врача в Тартуском университете. Получив специальность врача, в 1980 году она прибыла на работу в Тамсалуский амбулаторный прием в качестве врача отделения. Помимо этой работы, позже она приобрела специальность семейного врача. Она работает в Тамсалуском центре здоровья и по сей день – ее стаж работы в общей сложности уже превышает 40 лет. Пять лет назад Анне-Лии осталась в одиночку руководить Тамсалуским центром здоровья. Она не растерялась, напла и привезла в Тамсалу нового врача. Помимо своей работы по специальности, Анне-Лии является активным гражданином волости, внося свой вклад советом и делом в улучшение жизни и быта в Тамсалу, а также она многие годы участвовала в работе бывшего Тамсалуского волостного собрания в качестве члена собрания.

ХАННО ТАММ

Ханно Тамм окончил Тапаскую среднюю школу в 1958 году и затем отправился учиться в Ленинград (ныне Санкт-Петербург). Еще с тех времен Ханно является активным краеведом. Плодом его краеведческих изысканий в Ляэне-Вирумаа можно считать разыскание необозначенных захоронений воинов, погибших во Второй мировой войне, и их обозначение на карте в окрестностях Поркуни и в других местах. В рамках этой работы были тщательно исследованы места сражений, установлены медные кресты, выяснены местонахождения братских могил немецких и эстонских воинов, а также совместно с бывшей волостью Тамсалу был спроектирован и построен мемориал в Вистгла. В 2019 году он вместе с Тапаской волостной управой был основ-

ным организатором чествования 75-летия битвы под Поркуни, в рамках которого состоялась историческая конференция, были отданы почести павшим у мемориалов в Локса и Вистгла, а также прошла презентация книги «Porkuni vennatapulahing 1944», соавтором которой он выступил. Ханно Тамм является человеком с глубоким чувством собственной миссии, который научил нас столь необходимой любви к отчизне и гордости за свою родину, Эстонию.

Благодарственные грамоты

Роомет Вяли – за хорошие спортивные результаты в 2019 году.

Ромель Сеэманн – за хорошие спортивные результаты в 2019 году.

Мартин Химма – за хорошие спортивные результаты в 2019 году.

Алекс Ахтиайнен – за хорошие спортивные результаты в 2019 году.

Сирли Тийк – за хорошие спортивные результаты и за многолетний вклад в развитие спортивной сферы в регионе Тамсалу.

Леэло Юримаа – за многолетний и большой вклад в развитие культуры в волости Тапа.

Эвелин Хийе – за многолетний и большой вклад в развитие сферы медицинской работы в регионе Тамсалу.

Кусти Сальм – за организацию тесного сотрудничества между Государственным центром обороны инвестиций и волостью Тапа.

Самуэль Голомб – за многолетний и большой вклад в формирование медийного ландшафта волости Тапа.

Энно Вяхк – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Айвар Маазик – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Марек Преэс – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Калле Вальдо – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Елена Сагайдук – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Эрме Рейнулда – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Рейн и Маарика Тали – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Тармо Ноодда – за многолетний и большой вклад в развитие сферы экономики и предпринимательства в волости Тапа.

Юлле Ээсмаа – за многолетний вклад в качестве парикмахера в регионе Тамсалу.

Работники детского сада снова сели за парты

Теа Вялк
Директор детского сада Pisipõnn

Наступивший 25 января Год белой крысы астрологи характеризуют по-разному. Они говорят, что этот год принесет немало испытаний и вызовов. Кроме этого каждый из нас научится чему-нибудь новому, и мы получим массу энергии для деятельности – нужно будет просто суметь ей воспользоваться.

С учетом этого позитивного послания на новый год, и для предоставления отличной возможности для профессионального совершенствования, было принято решение о том, что помощники учителей детских садов волости Тапа Pisipõnn, Kröll и Vikerkaar, начиная с 13 февраля смогут пройти годовой курс повышения квалификации. Обучение будет

проведено по специальности «няня», и курировать его будет Центр профессионального обучения Валгамаа. Теоретические занятия пройдут главным образом в новом классе тапаского детского сада Pisipõnn, подготовленном к осени текущего учебного года. Пройти практику каждый участник сможет в своем учебном заведении под присмотром руководителя детского сада. Занятия будут проводиться два-три раза в месяц. На сегодняшний день уже прошли два учебных дня, и была выполнена пара домашних заданий. В рамках обучения участники получат знания об этапах развития ребенка, работе с детьми с особыми потребностями, создании способствующей развитию детей среды и т.д. Из двадцати пяти участников программы более половины уже столкнулись с обучением на таком уровне почти четверть века назад. Данное начи-

нание, несомненно, заслуживает только похвалы, поддержки и признания. Обладающие большим или меньшим стажем работники детского сада помимо выполнения повседневных обязанностей получат и современные знания о работе с детьми.

Возвращаясь к характеристике 2020 года, который, по словам астрологов и предсказателей, будет способствовать предпримчивым и решительным людям, со своей стороны я желаю всем энергичным и деятельным работникам детских садов содержательного и интересного учебного года, а также успешного преодоления всех вызовов.

А завершить свое послание я хотела бы цитатой: «То, с какими мыслями ты начнешь этот год, определит то, как пройдут и твои следующие одиннадцать лет».

Желаю всем успехов!

О Днях города, а также кратко о прочих предстоящих мероприятиях

Индрек Юрченко
специалист по культуре

Состоялись первые встречи, в ходе которых были записаны исходные базовые данные о проведении дней рождения обоих городов, расположенных в волости Тапа.

Дни города Тамсалу будут проходить в этом году с 29.05 до 31.05, а Дни города Тапа – с 07.08 по 09.08.

Организационные команды составили первоначальную программу, в рамках которой состоится много традиционных культурно-спортивных мероприятий, а также будут происходить новые интересные события.

В рамках дней города Тапа состоятся также массовое мероприятие, уже снискавшее признание – экстремальный забег Battle for Tapa («Битва за Тапа»), к организации которого в этом году привлечено еще больше участников.

Более подробная информация о Днях города Тамсалу будет опубликована в нашей газете в апреле и мае, а о Днях города Тапа – в мае и июне.

Также состоялись дискуссии

по летним гуляньям, и сейчас подготавливаются предварительные распоряжения, призванные обеспечить проведение красивых народных празднеств в разных местах волости.

В апреле мы постараемся совместно с Центром времени Виттенштейн снова организовать Вечер сигнальных огней на Юрьеву ночь: на этот раз 22 апреля около 21:30 в Тамсалу, а также в окрестностях Тапа.

Поскольку главные организаторы не так давно приняли решение в пользу проведения мероприятия, более подробную информацию о том, состоится ли мероприятие, и если да, то где и когда, мы узнаем на сайте волости Тапа, на волостной странице в Фейсбуке и на плакатах.

В мае этого года в очередной раз будет проходить популярное мероприятие по приключениюскому ориентированию, более подробную информацию мы опубликуем по всем информационным каналам волости, включая апрельский номер газеты.

Жители волости Тапа – прекрасные и очень мобильные люди, и в этом мероприятии, которое до сих пор проводилось в течение двух лет, они показали себя самы-

ми активными из всего уезда.

Также предстоит уездная серия мероприятий по народному бегу, которая начнется в конце апреля с забега вокруг водохранилища в Кадрина и состоится 26 апреля. В этом году серия включает в себя в общей сложности 9 этапов, и два из них пройдут также в волости Тапа: 14-й Народный забег волости Тапа и 35-й Забег Поркуни, который также является финальным этапом в серии.

Более подробная информация: <https://jooksusari.ee/sarjast/>.

Также приближаются ярмарки в Янеда, дополнительная информация – на интернет-странице <http://janedaturism.ee/laadad/lp>: первая ярмарка будет проходить с 23 по 24 мая, а Дни сада и цветов, а также традиционные Дни музыки, вновь состоятся в конце ноября.

Кинофестиваль Kino maale («Кино – в село») ищет спонсоров и тщательно составляет программу. В этом году фестиваль будет проходить с 5.10 по 25.10.

Подробности об этом событии будут опубликованы в апрельском номере газеты, но те, кто хочет поддержать фестиваль, могут связаться с нами по адресу indrek.jurtsenko@tara.ee или по телефону 3229 659.

По хорошей цене продаются

**3-м дрова
с доставкой.**

Тел. 5074553

Pikter Grupp продает дрова -

3 м и колотые (25- 60 см), сухие и сырье, различные виды. В продаже также древесные и торфяные брикеты, паллеты и уголь. Кроме этого предлагаем песок, щебенку, просеянную породу.
Информация по тел. 5013862 или pikter@mail.ee

Оказываем услуги доставки и аренды мультиконтейнеров, копаем ямы и траншеи.

Директором Культурного центра волости Тапа стал Эдмар Тууль

TARA VALLA AJALUET
Тапаские Вести

Эдмар Тууль Фото Рийна Вароль

Со 2 марта руководителем Культурного центра волости Тапа стал дирижер Эдмар Тууль. Это активный музыкант, который руководил несколькими оркестрами, организовывал серии концертов и основывал оркестры. В качестве одного из таких оркестров, например, в 2007 году был создан молодежный оркестр Reaalmajoog, за десять лет работы которого успело выйти целых семь дисков! Скоро Тууль в очередной раз представит на сцене один из созданных и созванных им проектных оркестров под названием VENTUM (что означает по-латински «Ветер»), при участии которого состоится концерт Nooruse vägi («Сила молодости») 24 марта в концертном зале «Эстония». Таким образом молодой дирижер отметит свое 30-летие. В 2014 году Эдмар Тууль удостоился учебной стипендии имени Г. Эрнесакса, в 2017 году на XII Молодежном певческом празднике Minu jaan («Я остаюсь») он дирижировал молодежными мужскими хорами, а в прошлом году на Певческом празднике Minu arm («Моя любовь») он также руководил музыкантами, аккомпанировавшими танцу Maahing («Лупы земли»), созданному для Праздника танца.

Новый руководитель видит цель центра в том, чтобы обязательно поддерживать традиционные мероприятия, сложившиеся в местном сообществе, при этом внося свой вклад и в культурную жизнь всей волости. Эдмар к настоящему времени неоднократно побывал в структурных подразделениях Культурного центра волости Тапа, а впервые он посетил их еще мальчиком, проживая в Вырумаа. «Первым крупным испытанием для меня

может стать постройка Тамсалуского дома культуры. Одно дело – каркас, а другое – содержательное наполнение», – сказал Тууль. В настоящее время новоиспеченный руководитель Культурного центра видит своей первоочередной задачей ознакомление с людьми и ситуацией. «Генеральная моя задача – найти возможность поддержать этих людей, чтобы мы могли получить в свое распоряжение весь имеющийся потенциал. Я уверен, что объединение учреждений значительно поможет дальнейшему развитию. Возможностей и видов деятельности от этого только прибавится», – заключил Эдмар Тууль.

Культурный центр волости Тапа – это учреждение волостного подчинения, которое начало свою работу 1 января 2020 года и объединило под своим руководством Лехтеский дом культуры, Тапаский дом культуры, Тамсалуский дом культуры, Музей плинтняка в Поркуни и Тапаский музей. Основным направлением деятельности центра является профессиональное посредничество в сфере культуры, а также развитие и сохранение народной культуры. В первую очередь, задачей учреждения является создание культурно-рекреационных возможностей для проведения досуговых мероприятий и для разностороннего личностного развития жителей волости Тапа.

Тапаской Русской основной школе –

75 лет!

Юбилейная программа мероприятий

11 апреля в 19:00 в зале Тапаской основной школы

16 апреля в 19:00 в зале Тапаской основной школы

18 апреля в 19:00 в зале Тапаской основной школы

18.00 - 00.00 в зале Тапаской основной школы

В актовом зале Тапаской основной школы играет Тоомас

В зале Тапаской основной школы работает выставка

Открытый выставочный зал

Фотографирование выставки

Оплата только за наличные

Входной билет 15 кроны

Приобрести билет можно в кассе

путем до 11 апреля, перечислив

указанную сумму на расчетный счет

Тапаского Волостного упра

ства Tapa Vallavalitsus, Eesti Panga

в пояснении обязательно указать

«ТВРК75, фамилия и инициалы

или 18 апреля на мес

наличные.

Вход по приглашению бесплатно и

выпускникам до 18 лет

и студентам

Информация

facebook.com/tapavrk.ee

www.tvrk.ee

Будущее волости на втором веку государственности

Максим Бученков, председатель Тапаского волостного собрания

Отмечая в конце февраля очередной день рождения Республики, возникла идея предложить нашим жителям подумать о будущем нашей волости. Сделал я это через обращение к собравшимся на праздничном концерте в Тапаском доме культуры. Для меня стало неожиданным то, что многие из присутствующих в зале, сразу после мероприятия подходили и предлагали продолжить начатую в таком формате дискуссию. Поэтому я решил свое обращение направить через газету уже ко всем жителям волости. Далее текст речи практически без изменений:

Уважаемые жители волости. Мы вместе с вами уже сделали первые шаги на новом этапе истории нашей страны. Началось второе столетие Эстонской республики. Каким оно будет – не знает никто, но зависит это будущее от каждого из нас. Обычно именно в такие праздники каждый задумывается о прошлом, настоящем и будущем.

В своем прошлогодней речи я говорил о возможной единой цели для каждого жителя Эстонии, которая могла бы привести нас к общему успеху. Если помните, делал я это на примере Манифеста ко всем жителям Эстонии от 1918 года, провозглашенном с балкона театра «Эндал» в Пярну. Как пример общей для всех цели я предложила цитату из манифеста – Да здравствует мир среди народов!. Мне показалось уместным сегодня, вместе с вами, порассуждать о единстве в контексте местного самоуправления.

Сегодня перед волостью стоит очень много сложных задач. В образовании – это нехватка педагогов и их почтенный возраст, большое количество наших учеников, предпочитающих школы соседних самоуправлений, уменьшение населения и связанное с этим уменьшение количества учеников практически во всех школах волости. Административная реформа и скорое появление государственной гимназии в Раквере ставят нас перед сложным вопросом. Звучит он следующим образом – будем ли мы после появления такого большого конкурента в уездном центре, настолько богатой волостью, что будем готовы содержать две гимназии на расстоянии 20 км друг от друга? Теперь о проблемах в социальной сфере – это стареющее население, выход семейных врачей на пенсию и нехватка молодых специалистов. Не используются возможности в отношении военных. Очень грустно наблюдать как вполне платежеспособные молодые люди, сняв вечером военную форму, уезжают в Раквере или Таллин для проведения своего досуга. Думаю, вы согласитесь со мной, что на сегодняшний день, кроме питания, нам нечего им предложить.

Где искать ответы на все эти вызовы? Я считаю – в единении и согласии. Нам необходимо начать активную работу по сплочению жителей недавно объединенной волости Тапа. Это будет возможно лишь после того, когда каждый согласится принять общую цель и будет готов чем-то пожертвовать для ее достижения. Для

этого надо убрать понятия «мы» и «вы». «Мы – жители Каркусе, а вы – жители Янеда, Поркуни и Лехтсе, Тапа и Тамсалу». Я думаю, многие со мной согласятся – у нас еще не сформировалось понимание, что мы все – жители не одной, а единой волости.

Для чего нам нужно это единение? Конечно, для достижения большой, амбициозной цели, ведь мы хотим не просто существовать – мы все хотим быть лучшими. Я надеюсь, что большинство из вас меня поддержит, если я скажу, что наша общая цель – успешная и привлекательная для каждого жителя Эстонии волость Тапа.

Попробуем, на минутку, выйти за рамки сложившихся обстоятельств. Может там, в нашей фантазии, мы и найдем правильный путь? Представьте на минутку – Тапа и Тамсалу со всеми жителями, магазинами и учреждениями слились в один город. Из одного конца в другой можно доехать на машине за 10 минут, на общественном транспорте – за 15 минут, а на велосипеде – за полчаса? Представьте, вот проснулись мы завтра все с вами вместе в таком городе – ну, назовем его, например, Тапасалу. Численность его населения – 8000 человек, как в Пайде или Кайла. Разве у кого-нибудь из нас стало бы проблемой наличие лишь одного строительного магазина, одной гимназии Тапасалу, одного лыжного стадиона, одного дома культуры, музыкальной школы или библиотеки? Думаю, нет. Ведь у жителей Пайде и Кайла таких проблем не возникает.

Может вот в этой нашей минутной фантазии и стоит искать тот толчок, который может вывести нашу волость на новый уровень развития? Представьте себе, какие ресурсы как человеческие, так и финансовые это может высвободить! А знаете ли вы, что между Тапа и Тамсалу можно проложить пешеходную дорогу длиной всего 12 километров? Что такое 12 километров – это полчаса на электрическом самокате или на велосипеде. А знаете ли вы, что, проложив новый участок дороги, длиной всего 5 км, от тапасского переезда до переезда в Нымкюла, мы можем сократить путь для автомобилей на 4 км, в том числе избавив водителей от необходимости пересекать два переезда. 10 минут на машине от одного района придуманного нами города Тапасалу до другого – как вам это нравится? Если пойти в своих фантазиях еще дальше, может быть, мы увидим, как между районами виртуального города, такими как Янеда, Лехтсе, Тапа и Тамсалу, по железной дороге курсирует трамвай-поезд? «Нереально», – скажете вы. Согласитесь, если заглянуть лишь на пару лет вперед. Сегодня же мы ведем речь о новом столетии в жизни нашей волости и страны. Может во втором столетии наша минутная фантазия осуществиться, и Тамсалу и Тапа разрастутся настолько, что их границы физически соприкоснутся?

Я надеюсь, вы меня простите за мои размышления. Я искренне хочу, чтобы наша волость сделала качественный рывок во втором столетии. Для этого нам нужна единая цель, единая волость и согласие между всеми жителями. Перефразируя упомянутый в начале манифест – «Да здравствует Тапа и Тамсалу»!

ВОЛОСТНОЕ СОБРАНИЕ

Февраль в волостном собрании

Максим Бученков, председатель Тапаского волостного собрания

финансовый анализ по этой теме, результаты которого будут обсуждаться на следующем волостном собрании.

Две гимназии в одной волости – уникальная ситуация.

Территориальная реформа и новая программа министерства образования по открытию государственных гимназий в уездных центрах поставила многие волости перед вопросом сохранения у себя гимназической ступени. У нас их две и расстояние между ними всего 20 км. Через два года в Раквере появится государственная гимназия, и вопрос конкуренции за учеников станет еще более острым. Есть в рядах депутатов сторонники принятия радикальных методов по этому вопросу, но складывается ощущение, что большиной поддержки эти предложения не находят.

В вопросе перспективы русской школе также есть радикально мыслящие представители. Их аргументация проста: объединение двух школ в городе Тапа повысит эффективность обучения эстонскому языку и уменьшит административные расходы на содержание управляющего персонала и двух зданий.

На данный момент волостное собрание запросило у управы дополнительный

основной школе за последние годы стабилизировалось.

Обсуждение стратегии развития образования продолжится на следующих заседаниях.

Следующие два пункта повестки касались карьера Малева II и разрешения на проведение геологических исследований в Локса. В первом случае мы предложили департаменту окружающей среды изменить разрешение на раскопки, добавив в него пункт о работе только в рабочие дни и необходимости начала постепенного приведения карьера в порядок. Проведение геологических исследований в Локса направлено на поиск залежей песка и гравия. Волостное собрание разрешило провести исследования, отметив, что предполагаемые в будущем масштабные раскопки могут негативно повлиять на уровень жизни и рынок недвижимости в этом районе.

На этом заседании был изменен состав комиссии по социальным делам и безопасности. Новыми членами стали Йоэль Алла, Ирина Павлова и Марика Тали.

ВОЛОСТНАЯ УПРАВА

Решения заседаний волостной управы за период 12.02.2020-04.03.2020

Было принято решение представить собранию следующие проекты:

- «Порядок выборов в Молодежный совет Тапаской волости»

- «План развития Тапаской школы музыки и искусства 2020-2025»

Государственные заказы:

- Было принято решение организовать государственный заказ для составления проекта по городскому центру Тапа.

- Были утверждены результаты государственного заказа «Прием и обработка биоразлагаемых садовых отходов и отходов озеленения на площадке компостирования Тамсалу».

- Были утверждены исходные документы и инициирован государственный заказ «Частичная реконструкция Тапаской школы музыки и искусства»

- Были утверждены исходные документы и инициирован

государственный заказ «Строительство Тапаского велопарка (памп-трека)»

Прочее:

- Был утвержден проект назначения топонимов остановок общественного транспорта

- Был одобрен отчет о проекте программы редкого заселения «Буровой колодец и водопровод на недвижимости Пеэтри»

- Было принято решение о признании аукционов по квартирной собственности ул. Раху 36-4 (город Тамсалу) и недвижимости ул. Кивило 24 (город Тапа) несостоявшимися

- Были утверждены результаты аукционов по квартирным собственникам ул. Кооли 9-45 (город Тапа) и Сяэсе 12-25 (поселок Сяэсе).

- Было принято решение о выплате целевой стипендии 38 студентам Тапаской волости (по 1000 евро каждому).

- Был утвержден План по заказам Тапаской волости на 2020 год.

- Был утвержден План по образованию и занятиям по интересам на 2020 год.

- Было изменено положение о регистре кладбищ Тапаской волости.

- Было принято решение о выделении денежных средств для субсидий по деятельности из бюджета на 2020 год.

- Был утвержден новый состав комиссии по предоставлению помощи по социальному обеспечению.

- Директором Центра культуры Тапаской волости был назначен Эдмар Тууль.

- Был изменен состав работников Тапаской школы музыки и искусства.

- Было принято решение о выплате целевой стипендии 38 студентам Тапаской волости (по 1000 евро каждому).

Экстренное сообщение от семейных врачей Тапа и Тамсалу

Уважаемые пациенты! В связи с быстрым распространением вируса COVID 19 и высоким риском заражения все запланированные приемы в Тапаском центре здоровья с 16 марта приостановлены.

Пациентов с симптомами вирусных заболеваний, таких как температура, кашель, боль в горле, насморк и мышечная боль, просим сначала обратиться по телефону к своему семейному врачу. Если возникнут проблемы с дыханием и температура превысит 39°, следует обратиться за неотложной медицинской помощью.

Все несрочные направления и справки временно откладываются. Мы постараемся решить как можно больше проблем по телефону и другим информационным каналам.

Просим свести к минимуму ваши социальные контакты и оставаться дома. Просим отнестись с пониманием и приносим извинения за неудобства. Только так мы сможем вместе преодолеть чрезвычайную ситуацию, поразившую нас всех.

Почему информация относительно проекта «Пересечение с главной дорогой» дошла до людей в искаженном виде?

Эва Суйтсмарт
Тыну Мянник

На сегодняшний день в отношении идей, приведенных в победной работе архитектурного конкурса по улучшению центра города Тапа «Пересечение с главной дорогой», были представлены альтернативные предложения, под которыми подписался 441 тапасец. На обеспокоенность этих людей (которых, несомненно, больше чем 441), волнующихся за будущее города Тапа, руководители Тапаской волости до сих пор реагировали весьма прохладно. Единственная официальная реакция последовала после пропущенного 25.11.2019 заседания волостного собрания, когда его председатель М. Бученков отправил сторонникам альтернативных предложений письмо от 27.11.2019 № 10-1/19/9-2. В письме он поинтересовался, является ли после участия в заседании наше мнение прежним, т.е. хотим ли мы остановить проект центра города, планируемый в рамках архитектурной программы ЭР100 «Хорошее общественное пространство», или мы все-таки хотим, чтобы представленные в ходе проектирования альтернативные предложения были учтены. К тому времени под представленными собранию альтернативными предложениями уже подписались 268 тапасцев, и двое из них участвовали в заседании собрания в качестве слушателей. Мы ответили председателю собрания эл. письмом от 28.11.2019, сообщив, что мы можем дать ответ вместе с 260 людьми, поддержавшими предложения своей подписью. Мы попросили найти время и место для встречи с этими людьми.

К сожалению, такой встречи так и не произошло. Даже когда все необходимое для проведения собрания 07.12.2019 было организовано, волостной старейшина отказался в нем участвовать, заявив, что ему нечего сказать людям относительно проекта центральной площади.

Жители Тапа очень надеялись получить объективную информацию относительно будущего центральной площади на общественном обсуждении общей планировки Тапаской волости, пропущенном 22.01.2020 в Доме культуры. К сожалению, эта надежда погасла уже в самом начале собрания, когда выступавший в роли модератора Андрус Фрейнтал сообщил, что у нас есть всего лишь два, максимум два с половиной часа, и что слово для дачи разъяснений полу-

чат только лица, представившие предложения. Вы это серьезно? Общественное обсуждение общей планировки волости (именно так оно называлось и в волостной газете), и жители волости не могут даже задать вопросы и внести предложения? Для чего нужно такое ограничение по времени, если дата собрания была определена еще за месяц до его проведения? Невольно возникают мысли, что это было сделано намеренно, чтобы избежать представления вопросов относительно строительства Тапаской концертной площадки и уничтожения парковых деревьев. Ведь одним из главных вопросов собрания как раз и было сохранение зеленых зон и парка.

Модератор уверенно руководил собранием, а люди тихо слушали представляемые темы, демонстрируя уважение в отношении других проблем. Очень долго обсуждались вопросы, связанные с силами обороны, негативными последствиями разработки для добычи плитняка, сохранением культурных и архитектурных памятников, зелеными зонами и т.д. Когда стало очевидно, что дойти до вопросов относительно Тапа так и не удастся, люди потихоньку начали уходить.

Во время собрания, пропущенного 23.01.2020 в Тамсалу, данные темы также обсуждались. Кроме этого подробно рассматривались вопросы о том, надлежащим ли образом Департамент охраны памятников старины выполняет свои обязанности, так как, по утверждению одного из участников, департамент не указал на соответствующей карте старые монеты, найденные в одном месте в нашей волости. Обсуждалось и то, какими материалами следует покрыть жижесборник хлева, или следует ли взять дорогу одной мызы на учет в качестве краиной дороги, и т.д. Собрание в Тамсалу не было ограничено по времени, и одному из участников удалось задать вопрос и о центральной площади города Тапа. Модератор собрания ответил, что данный вопрос не касается темы общей планировки волости, и что вопросы волостному старейшине можно будет задать после окончания собрания. Очень интересно.

Если почитать высокопарные мысли, приведенные на страницах 20-23 главы 2 «ВИДЕНИЕ ПРОСТРАНСТВЕННОГО РАЗВИТИЯ ТАПАСКОЙ ВОЛОСТИ» Проекта общей планировки Тапаской волости, то несложно заметить, что все городские вопросы включены в данную область. Не была ли домашняя работа модератора выполнена лишь поверхностью?

Имена 441 тапасца, подпиравшегося под альтернативными предложениями Эва Суйтсмарт и Тыну Мянник.

Примечание редактора: опубликовано без изменений

Так как волостной старейшина не пожелал встретиться с людьми для обсуждения вопросов по перестройке центральной площади, мы просим его предоставить письменные ответы на данные вопросы в газете «Тапаские вести» вместе с переводом на русский язык. Заявление о том, что будут составлены 3 эскиза, из которых народ выберет лучший, не удовлетворяет многих жителей города.

Просим предоставить полный обзор исходных заданий по перестройке Тапаской центральной площади, представленных архитектурному бюро. Полагаем, что в нем должно быть указано, планируется ли построить на площади место для организации концертов вместе с наружными аудиториями; сколько парковочных мест исчезнет на перестраиваемой территории и где будут организованы парковки; сколько высокого озеленения сохранится как на центральной площади, так и в гранитном в бульваром Хоммику парке; останется ли Временной камень на своем месте; какая перестройка планируется на улице Пикк от площади Вильмси в направлении Раквере; в каких зонах планируется ремонт подземных коммуникаций; и просим привести также и другую существенную информацию относительно данной темы.

Цитата из газеты «Вестник Вирумаа» от 06.02.2010: Волостной старейшина Телья сказал, что, к сожалению, информация относительно проекта «Пересечение с главной дорогой» дошла до людей в искаженном виде. Так оно и есть, потому что сама волость не предоставила информацию. Для людей доступны два документа – «Задание для архитектурного конкурса по городскому центру Тапа» и победная работа архитектурного конкурса «Пересечение с главной дорогой». При этом, никак нельзя назвать информацией слова, использованные в материалах относительно центральной площади, опубликованных в газетах «Тапаские вести» и «Вестник Вирумаа», называющие сторонников альтернативных предложений «группой заинтересованных лиц, противостоящих развитию центральной части города», людьми, которые «шпигут общего врага», «боятся нововведений», и которым вообще требуется вмешательство врача-специалиста определенного профиля.

Имена 441 тапасца, подпиравшегося под альтернативными предложениями Эва Суйтсмарт и Тыну Мянник.

Примечание редактора: опубликовано без изменений

Еще один год позади...

Рихо Телья
волостной старейшина

Тапаская волость проводила второй год, пропущенный после объединения. Этот год был годом недопониманий, недоразумений и, цитируя нашего президента, «годом причинения боли». Однако сделано было тоже немало. Я надеюсь, что текущий год сложится лучше, однако для этого требуется и наше собственное желание и вклад. Наше общество и община уже являются достаточно зрелыми для того, чтобы мы были способны уважать, слушать и стараться понять друг друга. Личные нападки являются мощным и нередким в большей политике демографическим приемом для подкрепления своих аргументов, однако такой подход ни к чему не приводит. Мы являемся достаточно образованными и интеллигентными людьми, чтобы разрешать разногласия посредством аргументов, а не спонтанных эмоций. Нам необходимо обсудить немало важных тем. Например, будущее сферы образования нашей волости, а также наше общее общественное пространство, в том числе, общую планировку волости и развитие центральной части города Тапа. В отношении важнейших вопросов, которые касаются всех нас, нет правильного или неправильного решения. Правильным является то, о чем мы все способны договориться, а неправильным то, договориться о чем мы не можем. Чем больше сторон участвует в договоренности, тем лучше. Тем не менее, данный принцип действует только в случае самых важных вопросов, касающихся всех нас, таких как уже упомянутые выше вопросы образования и общественного пространства вокруг нас. В случае менее важных решений следует доверять волостному собранию, волостной управе, а также волостным чиновникам и работникам. Ведь данные структуры как раз и были созданы для принятия повседневных решений и их претворения в жизнь.

В настоящем номере публикуется очередная статья-мнение на тему архитектурного конкурса по центру города Тапа. Подписанное от имени жителей Тапа лица с впечатляющей настойчивостью пытаются доказать свое мнение волостному собранию, волостной управе и волостному старейшине, совершившими игнорирование обстоятельство, что все стороны говорят об одной и той же вещи – о приведении в порядок улицы Пикк и центральной площади города. Они обиделись на то, что процесс не подчиняется их диктату, собрание не делает относительно этой

темы достаточно громких заявлений, и волостной старейшина не прибывает на место в запланированное указанное ему время. Разъяснения волостного старейшины о том, что мы сможем обсудить эту тему, когда нам будет что обсуждать, их не устраивают. В ходе проектирования центра города в рамках первого этапа составляются три альтернативных варианта, и о своих предпочтениях в их отношении могут высказаться все жители волости. В качестве волостного старейшины я обещал жителям волости, что данный процесс будет открытым, и свое обещание я выполняю. Никакие решения относительно будущего центра города не будут приниматься скрыто, тайком от жителей. Общественные обсуждения будущего центра города начнутся достаточно скоро, скорее всего, уже в мае этого года.

К сожалению, в конце статьи «Почему информация относительно проекта «Пересечение с главной дорогой» дошла до людей в искаженном виде?» цитаты из нескольких статей и слова автора были перемешаны между собой. Волостной старейшина никогда не давал ни одному жителю волости никаких прозвищ, и уж тем более не ставил диагнозов. Я уважаю всех своих сограждан и их мнения. Я также уважаю аргументированные дискуссии.

Мы живем в эпоху перемен – недавняя административная реформа, продолжающаяся переселение в города, уменьшение народонаселения и количества учеников в волостных школах обуславливают перемены в сформировавшейся ранее организации жизни. Изменения могут быть непростыми, и сегодня мы не всегда уверены, что при их реализации все было сделано верно – это можно будет оценить лишь по прошествии времени. Несомненно лишь то, что наилучшим выбором было бы не менять вообще ничего. Используя строительную терминологию, сегодня мы укладываем фундамент для новой организации жизни на местном уровне. Как мы знаем, от качества и несущей способности фундамента зависит то, сколько времени прослужит все здание.

Скромность и заурядность не всегда являются достоинством. Волости и города конкурируют между собой за лучшую жилую среду и за жителей. У Тапаской волости имеются все условия для противостояния притяжению столицы – у нас есть успешные предприятия, создающие рабочие места, у нас есть безопасная среда и красивая природа, у нас есть прекрасные и предприимчивые люди, и у нас располагается крупнейшая в стране военная база. Мы должны не бояться думать и действовать масштабно, иначе мы останемся в тени других, более успешных.

Внимание! Новые возможности тем, кто ищет работу в Тапа!

Всем соискателям работы старше 50 лет, в том числе пенсионерам, не работающим полгода или более, желающим найти работу или получить новую специальность, предлагаем участие в проекте

Вас ждет Клуб 50+ на русском языке
где Вы сможете

- узнать, какая работа и должность подходит именно Вам
- научиться правильно искать работу и подавать заявки на нее
- практиковаться в работе за компьютером и изучать эстонский язык
- пройти практику на желаемом рабочем месте
- пройти обучение по предложенной специальности
- найти подходящее место работы

Участие в проекте бесплатное! Во время обучения специальности и практики участникам будет выплачиваться ежедневная стипендия. Информация и регистрация по тел. +372 56915409, e-post: tatjana@present.ee

SA INNOVE rahastatud projekt:
„Uued võimalused vanemaaleistele tööotsijatele“
Nr 2014-2020.3.02.19-0193

Скажи честно - защищены ли твои права человека?

Мирьям Савиоя,
Эстонский центр
по правам человека

Сеть равного обращения (Võrdse kohtlemise võrgustik) собирает информацию о том, как люди оценивают ситуацию с правами человека в Эстонии. Поделитесь своим мнением, заполнив краткий опросник на тему прав человека по адресу www.bit.do/kysitusEIK. Важен каждый отзыв!

Права человека – это права всех нас, независимо от наших уровня образования, возраста, национальности, места жительства или размера заработной платы. Они являются частью нашей повседневной жизни – человек имеет чувствовать себя в безопасности и полноценным членом сообщества, правом человека является право на неприкосновенность семейной жизни и на работу, а также право на получение образования и врачебной помощи. Каждый из нас может сделать многое для того, чтобы наши права человека были защищены, и чтобы в каждом сообществе было приятнее жить.

Эстонский центр по правам человека в сотрудничестве с Сетью равного обращения собирает информацию об опыте людей и их мнениях в связи с ситуацией с правами человека в Эстонии. В июле на основании собранных данных сеть составит независимый отчет для ООН в рамках периодического обзора прав человека, который пройдет в Эстонии уже в третий раз.

В январе следующего года Эстонию ожидает очередной, третий по счету периодический обзор в Совете по правам человека Организации Объединенных Наций (ООН). Это означает, что ситуация с правами человека в нашей стране привлечет к себе повышенное международное внимание. В ходе обзора страны мира оценят ту работу, которую Эстония проделала за последние 4–5 лет, чтобы обеспечить права человека, а также поделятся рекомендациями о том, как государство могло бы еще лучше защищать права населения.

Основой для обзора прав человека служат различные отчеты, независимые друг от друга. В качестве противовеса государственному ответу Эстонии Сеть равного обращения представит в июле в ООН собственный, независимый отчет. Это даст возможность даже самим немногочисленным и удаленным голосам получить резонанс. Если отчет Министерства иностранных дел представляет собой взгляд на права человека через призму государства, то роль неправительственных организаций заключается в том, чтобы довести до сведения общественности на международном уровне именно народные голоса.

Каждый житель Эстонии может внести свой вклад в то, чтобы Эстонии были заданы значимые вопросы и даны содержательные рекомендации, благодаря которым защита прав человека в Эстонии усилится. Поделитесь своим опытом, чтобы независимый отчет показал, как на самом деле обстоят дела с правами человека в Эстонии!

Проект VÖIVIK Сети равного обращения финансируется Фондом активных граждан (Aktiivsete Kodanike Fond) из грантов Европейского экономического пространства, который управляет Фондом «Открытия Эстония» (Avatud Eesti Fond) в сотрудничестве с Союзом гражданского общества (Vabauhendust Liit). Вместе с Эстонским центром по правам человека, в проекте также участвуют Эстонская палата людей с ограниченными возможностями (Eesti Piuutega Inimeste Koda), Союз защиты детей (Lastekaitse Liit), АГБТ-ассоциация Эстонии (Eesti LGBT ühing), Эстонский союз молодежных объединений (Eesti Noorteühenduste Liit) и НКО «Собственная комната» (MTÜ Oma Tuba).

Похоронные услуги от Айвара Мююра

Обслуживание на эстонском и русском языке
ул. Лайна 8, г. Тапа, 45109. Тел. 56477432.
aivar.myyr.001@mail.ee

Услуги:

- Транспорт усопших 24 часа.
- Организация похорон.
- Услуги крематория.
- Кладбищенские работы.
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения.

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

В связи с распространением коронавируса правительство Эстонской Республики ввело чрезвычайное положение. Культурно-спортивные учреждения, расположенные в волости Тапа, будут закрыты, и все мероприятия, которые должны были состояться, откладываются как минимум до 1 мая 2020 года. Библиотеки волости Тапа будут закрыты с понедельника (16 марта 2020 г.). Все мероприятия, включая деятельность кружков по интересам, во всех домах культуры и музеях аннулированы до

1 мая. Все спортивные мероприятия отложены, и спортивные учреждения волости Тапа поначалу будут закрыты для посетителей в период с 14.03 по 29.03.2020 г.

Информация об организации работы учреждений и об отмененных мероприятиях

Информация о спортивных мероприятиях:

506 1652,

электронная почта: spordikeskus@tapa.ee

Информация о культурных мероприятиях:

5356 7007,

электронная почта: edmar.tuul@tapa.ee

Куплю лесное угодье для ведения хозяйства вместе с семьей,

подойдет даже заросшая кустарником, вырубленная или с небольшой недвижимостью.

Рихо Ваймель, тел. 5626 0080, riho.vaimel@gmail.com

MÖHRING
Balti Spoon

В связи с увеличением объема работ
BALTI SPOON ждет в свой коллектив
опытного
ВОДИТЕЛЯ ПОГРУЗЧИКА

Эта работа именно для вас, если:

- у вас есть предыдущий опыт работы водителем погрузчика;
- вам подходит работа в три смены (6:45-15:15; 15:15-23:45; 23:45-06:45)

Мы предлагаем вам:

- заработную плату, состоящую из основной зарплаты и ежемесячного бонуса;
- бесплатный автобус из Таллинна, Локса и Тапа и бесплатный обед;
- чистые, теплые и белые рабочие помещения.

ИНФОРМАЦИЯ 6712 476
personal@baltispoon.ee

Viru Matussebüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 18 + тел. 5334 0134
э-пошли: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + Транспортировка умерших 24 ч
- + Организация похорон
- + Гробы, урны, надгробные плиты
- + Похоронные принадлежности
- + Все, связанное с похоронами
- + Памятники

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КОМПАНИЯ ТАРА ЕНТИС ОЮ выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и сараев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 53437995

электронная почта: info@tapaehitus.eu

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Арен Катманн
Кристофер Хейнрооз
Стенвер Нагорный
Ярко Рийтнурм
Геррет Траус
Марианне Бородин
Лисбет Павель
Адеэле Кескюль

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

Айно-Армильда Лаури (Тапа) 95
Аугуст Таммекиви (Выхмута) 92
Эллен Вильюс (Тапа) 92
Ханс Поотсманн (Тапа) 91
Анна Казесалу (Тамсалу) 91
Айме Моон (Тапа) 90
Лайне Томберг (Лехтсе) 85
Инна Яковleva (Тапа) 85
Пауль Казекамп (Тамсалу) 85
Валентина Прууль (Тамсалу) 85
Тамара Начаркина (Тапа) 85
Эля Васильева (Тапа) 85
Тийу Вабамяги (Тамсалу) 80
Светлана Дёмина (Тапа) 80
Ээва Мятлик (Моз) 80
Галина Строфилёва (Тапа) 80
Эндель Димсе (Тапа) 80
Майя Райд (Тапа) 80
Агу Арунурм (Тапа) 80
Койда Роосмаа (Тамсалу) 80
Велло Кууск (Янеда) 80
Эльве Вомм (Тапа) 80
Айно Катман (Лехтсе) 75
Людмила Пуксантона Ваянгу 75
Альдур Лехт (Тапа) 75
Лийви Ваарик (Тамсалу) 75
Анна Давыдиuk (Тапа) 75
Лейли Типнер (Тапа) 75
Тийу Шилович (Тапа) 75
Юри Каммер (Тапа) 75
Сильви Рейнвяли (Янеда) 75
Лембит Мельтсар (Линнапе) 70
Леа Кютт (Тапа) 70
Сирье Пронин (Рясна) 70
Эха Раудлепп (Тапа) 70
Лидия Майорова (Тапа) 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

Юхан Плаум 07.01.1937- 29.02.2020
Пеэтер Курме 02.04.1940- 26.02.2020
Клавдия Иванова 15.06.1928- 29.02.2020
Лайне Выхма 05.07.1933- 25.02.2020
Эрна Либлек 14.02.1941- 11.02.2020
Вера Староверова 14.11.1941- 15.02.2020
Реэт Кирси 09.03.1942- 25.02.2020
Нийоля Каммер 29.04.1947- 18.02.2020